Эхэ hайхан нютагаа эб хамта мандуулая!

БУРЯАД УНЭН

1921 оной декабриин 21-hээ гаранз

Бүгэдэ арадай газетэ

1994 ИЮЛЬ 6
Зунай дунда сагаан морин hарын 28
СРЕДА
Гарагай 4
№ 127 (18969)
Газетыв сэв захилай 10 түх.
Хэлсээтэ сэн.

...эн түрэлтэ Далай-ламын түрэhөөр 60 наhанай ойдо

...ой декабрь hарада ...совхозhоо танаран ..., «Ошор-Булаг» ...а предприяти Сай...ан юм. Директо...алуу мэргэжэлтэн ...цанов томилогдоо

...предприяти hалан ...үй, хамтадаа ажа...хүндэ сагыс гаталаа...харадаатай. «Эбтэй ...лсэ барижа эдидэг» ...hоо эхилэй гү, али ...хамтын хүсэндэ най...лаагүй гэлшэ.

...дамнай 15 хонишон Бидэнэр гэр бүлоо...адахи жэлээ ажал...Зэдын аймагай «За...» совхоздо урдань ...раар арбаад жэл хү...ус ажахын зуурша...пголдо турбан жэ...ада хони харалсаа ...н эдэр наhанhаа ма...олоодо hуурhан, алар ...жэлдэ жолоошоноор

...ЭБТЭЙ НАЙРТАЙ АМИДАРАЛАЙ ТҮЛӨӨ

...АН БАГШЫН түр...жэлэн би мүнөө...бэ. Европын литэрэ...н түрэhэн ааб даа. ...орно эбтэй заншаа...досоо бии болоhон ...нэй наhан тоолог...эдэй гэдэг хамнай. ...алхай дээрэ алдар...н багшамнай...

...р, буриадууд, урда...р гесшье, мүнөөнэй ...ье бага арад гэжэ ...н бэлэбди. Зүгөөр ...саатан гэжэ нэгэ...д арадтай хэр уг...түгэй гүн харилсаа ...бди гэжэ бодоходо, ...н сэхэлдии, досоом...рхол түрөедхидэг, ...Далай багшынгаа ...йгээр аяншалжа, ...ни улас түрын эли...ны ажал ябуулаг...жэл тэгшээр уулза...оорондын олонини...н гүн хүндэдэ хүр...дань, мүн лэ бая...рходогбди.

...гэгэн Далай-лама...

...уура бүхэндэ би...го мэтээр энхэрэн ...анхаран бодожо ...оо ажал ябуулагша дэлхэй дээрэ үгыл даа. Урданайшье, мүнөөнэйшье сагта алдар ехэтэй эзэн хаашуул, нюөд ударидагшад али олон байhаншье, мүнөөшье бии. Зүгоор Далай-ламатаймнай жэшэмээр хүн үгыл даа.

Далай багшымнай сурхэ сэдьхэл гансашье бидэнэр буриадуудые бэшэ, дэлхэйн булан үнсэг бүхэнэй ехэ, бага арад бүхэнние багтаажа ябадаг гэжэ hайн мэдэнэбди. Тингээдшье Буддын сурталhургаал эхэ хамаг амитанние сиро холын гэжэ илгабаринлангүй, баранда эжэл тэгшэ хандалгатай hэм шуу. Гэбэшье...

Гэбэшье бидэнэр, монголшууд, Далай багшын сэдьхэл дотор онсо нэгэ hуури эзэлдэгээрээ омогорхохошье эрхэтэйбди.

«Миний жэнхэни нэрэ Данзан-Жамса гэдэг юм. Гэбэшье энэ нэрые намhаа бэшэ мэдэхэ хүн тон үсөөн. Далай-лама гэбэл, дэлхэйн зон hамарха, алдахагүй. Энэ алдарые монголшууд миниий урда түрэлэйхидтэ хайрлаhан», — гэжэ Далай-лама 1982 ондо Монголдо айлдаhан байдаг.

«Нартан» гэhэн хэблэлээр гараhан намтар соогоо («Свобода в изгнании») Далай багша 1979 ондо Монгол ороной, СССР-эй Буддын шажантаhаа урилга түрүүшынхээ абаhан тухай сэшэлэн байдаг: «Энэ аяншалгын Пекиндэхи миниий нүхэдтэ hайшаагдахагүйень би ойлгожо байгаа hэм. Гэбэшье буддын шажанай санаартан, тиниhээ тиитэрээ Далай-лама байhан тула эжэл hүзэгтэндөө алба хэхэ уялгатайб гэжэ тоолоо hэм. Тингээдшье алдар нэрыемни намда хайрлаhан хүнүүдтэ ягаад арсаха байгаа гээшэлбэ».

Ивалгын дасанда түрүүшынхээ ерэзд байхадаа, хэнтэйшье сэхэ харилсаха аргагүй байбашье, «бүхы дэлхэйн католигуудай латин хэлэ хэрэглэдэгтэл адлаар, түбэд хэлээр уншагдадаг маани мэргэмүүдыень ойлгохо аргатай байшооб» гэжэ Далай-лама саашань үргэлжэлүүлнэ. «Санаартадыншье түбэдөөр бэшэнэ. Тингээдшье нюдөөрөө тон hайнаар харилсаха аргатай байhанаа би сйлгооб. Дасан худар ороходоо, олохон ламанарайшье, харашье золгөө түлөөлэгшэ Джампа Тинлэй гэгэлые Москва эльгээгээ hэн. Тедондо Джампа Тинлэй Далан багшын мүндэлhэн үдэр—июлиин 6-да Бурят ороондо түрүүшынхээ морилhон байна. Эгсэ нэгэ жэл үнэрhэн хойно, үглөедэр, июлиин 7-до Далай-ламын түлөөлэгшэ манай республикада дахин ерэхэнь.

Харин үшөө нэгэ хэды болоод, августын хуушаар арюун гэгээн Далай-ламамнай Буряад орондомнай морилжо, hүзэгтэй зоноо хэмгүйгөөр баясуулхань гээшэ. Росси ороныимнай байдал hаяын сагта заатагүй заhарха гэжэ эти-гэебди. Буряад оронойшье hэргэлтэ холо бэшэ. Энэ ябадалда Далай багшымнай сэгнэшэгүй хубитаяа оруулха байhаниинь сохом.

Эхэ хамаг амитанай эбтэй наиртай амидаралай түлөө хэшээжэ ябадаг Далай-ламатанние түрэhэн үдэрөөрнь халуунаар амаршалаад, үшөө олон жэлэй туршада буянтан зондоо туhа хүргэжэ, элүүн энхэ ажаhууhай гэжэ зальбарая.

Н. БАДМАРИНЧИНОВ.
Д. АЛТАЕВАЙ фото.

ной нюдөөрөө нулимса мэлмэруулэн байхые обёороо hэм. Түүэд эонойшье сэдьхэлээ тон лэ нимээр сэлидэг заншалтайе hанахадаа, ойро дүтэсэ бүришье элеэр мэдэрээ hэм».

Түрүүшын тэрэ аяншалгаhаа хойшо Далай багшымнай үшөө дүрбэ дахин—1982, 1987, 1991, 1992 онуудта манайда морилhон байха. Ерэхэ бүхэндөөл Далай-ламамнай манай арадай тон дүтын нүхэр байhанаа, онсо талархажа байhанаа заатагүй тэмдэглэдэг байха юм.

«Танай урда айлдажа байхада, намда тоншье бэлэн байдаг. Юундэб гэхэдэ, таанад олон үеын туршада Бурхан багшын номдо hүзэглэнэ ха юмта», — гэжэ Далай-лама 1992 ондо Ивалгын дасанда ном таабижа байхадаа хэлээ агша hэн.

Тэрэшэлэн Буряад ороной эрдэмтэдэйшье, олоннитын түлөөлэгшэдэйшье, hүзэгтэнэйшье урда үгэ хэлэхэдээ, түүэдүүд, монголшууд, буриадууд болон хальмагуудай ойро дүтын түрэл яhатан байhаниие Далай-лама сто тэмдэглэдэг гээшэ. Монгол эрдэмтэд Түбэдэй соёл, шажан мүргэлдэ горитой хубитала оруулhан габьлатай. Хадаг бариха заншалнайшье адли. «Монгол ороной Түбэдтэй тогтоohон харилсаануудай болбол дам саашаа түүхын аласта Түбэдэй Энэдхэгтэй тогтоohон харилсаануудтай адли гэжэ ухаандам ороо», — гэжэ Далай-лама бэшэнэ.

Үнэхөөрөөшье, Бурхан багшын шажан хойто зуг тээшээ дэлгэрхэ гэhэниинь зуб лэ даа. Энэдхэгhээ—Түбэд, Түбэдhөө—Монгол, Монголhоо—Байгалай үмэнэхи Буряад нютаг хүрэтэр дэлгэрээ. Энээн тухайшье, манай иншэ морилходоо, Далай багша дурдахаяа мартадаггүй. Шамбалын ороншье Россин газар дайдын оршондо шэнгеэр урданай ном сударнууд соо заагдадаг hэн бээ.

Бурхан багшын номые дэлгэрүүлхэ талаар Россин үүргэ нүлөө, удха шанарые тусгаар анхаран, Далай-лама 1993 ондо шажанай талаар өөрынгөө түлөөлэгшэ Джампа Тинлэй гэгэлые Москва эльгээгээ hэн. Тедондо Джампа Тинлэй Далан багшын мүндэлhэн үдэр—июлиин 6-да Буряад ороондо түрүүшынхээ морилhон байна. Эгсэ нэгэ жэл үнэрhэн хойно, үглөедэр, июлиин 7-до Далай-ламын түлөөлэгшэ манай республикада дахин ерэхэнь.

Харин үшөө нэгэ хэды болоод, августын хуушаар арюун гэгээн Далай-ламамнай Буряад орондомнай морилжо, hүзэгтэй зоноо хэмгүйгөөр баясуулхань гээшэ. Росси ороныимнай байдал hаяын сагта заатагүй заhарха гэжэ этигэебди. Буряад оронойшье hэргэлтэ холо бэшэ. Энэ ябадалда Далай багшымнай сэгнэшэгүй хубитаяа оруулха байhаниинь сохом.

Эхэ хамаг амитанай эбтэй наиртай амидаралай түлөө хэшээжэ ябадаг Далай-ламатанние түрэhэн үдэрөөрнь халуунаар амаршалаад, үшөө олон жэлэй туршада буянтан зондоо туhа хүргэжэ, элүүн энхэ ажаhууhай гэжэ зальбарая.

Н. БАДМАРИНЧИНОВ.
Д. АЛТАЕВАЙ фото.

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ЭРХЭТЭДТЭ ХАНДАЛГА

Республикын хүндэтэ эрхэтэд!

Буряад Республикын Президентын, Арадай Хуралай депутадуудай hунгалта түгэсэбэ.

Hунгалтада эдэбхитэйгээр хабаадаhанай, миниий кандидатурые дэмжэhэнэй түлөө республикын бүхы hунгаршадта үнэн зүрхэнэй баяр баясалан хүргэнэб.

Hунгалтада бэлэдхэлэй нилээд удаан үргэлжэлөөшье hаань, таанад ехэ эдэбхи үүсхэл, hайн эмхидхэл харуулжа, эрхэтэнэйнгээ уялгые, гүрэнэй засагай зургааной нюдөөрөө нулимса мэлмэруулэн байхые обёороо hэм. Түүэд эонойшье сэдьхэлээ тон лэ нимээр сэлидэг заншалтайе hанахадаа, ойро дүтэсэ бүришье элеэр мэдэрээ hэм».

Түрүүшын тэрэ аяншалгаhаа хойшо Далай багшымнай үшөө дүрбэ дахин—1982, 1987, 1991, 1992 онуудта манайда морилhон байха. Ерэхэ бүхэндөөл Далай-ламамнай манай арадай тон дүтын нүхэр байhанаа, онсо талархажа байhанаа заатагүй тэмдэглэдэг байха юм.

«Танай урда айлдажа байхада, намда тоншье бэлэн байдаг. Юундэб гэхэдэ, таанад олон үеын туршада Бурхан багшын номдо hүзэглэнэ ха юмта», — гэжэ Далай-лама 1992 ондо Ивалгын дасанда ном таабижа байхадаа хэлээ агша hэн.

Тэрэшэлэн Буряад ороной эрдэмтэдэйшье, олоннитын түлөөлэгшэдэйшье, hүзэгтэнэйшье урда үгэ хэлэхэдээ, түүэдүүд, монголшууд, буриадууд болон хальмагуудай ойро дүтын түрэл яhатан байhаниие Далай-лама сто тэмдэглэдэг гээшэ. Монгол эрдэмтэд Түбэдэй соёл, шажан мүргэлдэ горитой хубитала оруулhан габьлатай. Хадаг бариха заншалнайшье адли. «Монгол ороной Түбэдтэй тогтоohон харилсаануудай болбол дам саашаа түүхын аласта Түбэдэй Энэдхэгтэй тогтоohон харилсаануудтай адли гэжэ ухаандам ороо», — гэжэ Далай-лама бэшэнэ.

Үнэхөөрөөшье, Бурхан багшын шажан хойто зуг тээшээ дэлгэрхэ гэhэниинь зуб лэ даа. Энэдхэгhээ—Түбэд, Түбэдhөө—Монгол, Монголhоо—Байгалай үмэнэхи Буряад нютаг хүрэтэр дэлгэрээ. Энээн тухайшье, манай иншэ морилходоо, Далай багша дурдахаяа мартадаггүй. Шамбалын ороншье Россин газар дайдын оршондо шэнгеэр урданай ном сударнууд соо заагдадаг hэн бээ.

Бурхан багшын номые дэлгэрүүлхэ талаар Россин үүргэ нүлөө, удха шанарые тусгаар анхаран, Далай-лама 1993 ондо шажанай талаар өөрынгөө түлөөлэгшэ Джампа Тинлэй гэгэлые Москва эльгээгээ hэн. Тедондо Джампа Тинлэй Далан багшын мүндэлhэн үдэр—июлиин 6-да Буряад ороондо түрүүшынхээ морилhон байна. Эгсэ нэгэ жэл үнэрhэн хойно, үглөедэр, июлиин 7-до Далай-ламын түлөөлэгшэ манай республикада дахин ерэхэнь.

Харин үшөө нэгэ хэды болоод, августын хуушаар арюун гэгээн Далай-ламамнай Буряад орондомнай морилжо, hүзэгтэй зоноо хэмгүйгөөр баясуулхань гээшэ. Росси ороныимнай байдал hаяын сагта заатагүй заhарха гэжэ этигэебди. Буряад оронойшье hэргэлтэ холо бэшэ. Энэ ябадалда Далай багшымнай сэгнэшэгүй хубитаяа оруулха байhаниинь сохом.

Эхэ хамаг амитанай эбтэй наиртай амидаралай түлөө хэшээжэ ябадаг Далай-ламатанние түрэhэн үдэрөөрнь халуунаар амаршалаад, үшөө олон жэлэй туршада буянтан зондоо туhа хүргэжэ, элүүн энхэ ажаhууhай гэжэ зальбарая.

Н. БАДМАРИНЧИНОВ.
Д. АЛТАЕВАЙ фото.

Республикын хүндэтэ эрхэтэд!

Буряад Республикын Президентын, Арадай Хуралай депутадуудай hунгалта түгэсэбэ.

Hунгалтада эдэбхитэйгээр хабаадаhанай, миниий кандидатурые дэмжэhэнэй түлөө республикын бүхы hунгаршадта үнэн зүрхэнэй баяр баясалан хүргэнэб.

Hунгалтада бэлэдхэлэй нилээд удаан үргэлжэлөөшье hаань, таанад ехэ эдэбхи үүсхэл, hайн эмхидхэл харуулжа, эрхэтэнэйнгээ уялгые, гүрэнэй засагай зургааной нюдөөрөө нулимса мэлмэруулэн байхые обёороо hэм. Түүэд эонойшье сэдьхэлээ тон лэ нимээр сэлидэг заншалтайе hанахадаа, ойро дүтэсэ бүришье элеэр мэдэрээ hэм».

Түрүүшын тэрэ аяншалгаhаа хойшо Далай багшымнай үшөө дүрбэ дахин—1982, 1987, 1991, 1992 онуудта манайда морилhон байха. Ерэхэ бүхэндөөл Далай-ламамнай манай арадай тон дүтын нүхэр байhанаа, онсо талархажа байhанаа заатагүй тэмдэглэдэг байха юм.

«Танай урда айлдажа байхада, намда тоншье бэлэн байдаг. Юундэб гэхэдэ, таанад олон үеын туршада Бурхан багшын номдо hүзэглэнэ ха юмта», — гэжэ Далай-лама 1992 ондо Ивалгын дасанда ном таабижа байхадаа хэлээ агша hэн.

Тэрэшэлэн Буряад ороной эрдэмтэдэйшье, олоннитын түлөөлэгшэдэйшье, hүзэгтэнэйшье урда үгэ хэлэхэдээ, түүэдүүд, монголшууд, буриадууд болон хальмагуудай ойро дүтын түрэл яhатан байhаниие Далай-лама сто тэмдэглэдэг гээшэ. Монгол эрдэмтэд Түбэдэй соёл, шажан мүргэлдэ горитой хубитала оруулhан габьлатай. Хадаг бариха заншалнайшье адли. «Монгол ороной Түбэдтэй тогтоohон харилсаануудай болбол дам саашаа түүхын аласта Түбэдэй Энэдхэгтэй тогтоohон харилсаануудтай адли гэжэ ухаандам ороо», — гэжэ Далай-лама бэшэнэ.

Үнэхөөрөөшье, Бурхан багшын шажан хойто зуг тээшээ дэлгэрхэ гэhэниинь зуб лэ даа. Энэдхэгhээ—Түбэд, Түбэдhөө—Монгол, Монголhоо—Байгалай үмэнэхи Буряад нютаг хүрэтэр дэлгэрээ. Энээн тухайшье, манай иншэ морилходоо, Далай багша дурдахаяа мартадаггүй. Шамбалын ороншье Россин газар дайдын оршондо шэнгеэр урданай ном сударнууд соо заагдадаг hэн бээ.

Бурхан багшын номые дэлгэрүүлхэ талаар Россин үүргэ нүлөө, удха шанарые тусгаар анхаран, Далай-лама 1993 ондо шажанай талаар өөрынгөө түлөө

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ЭРХЭТЭДТЭ ХАНДАЛГА

Республикын хүндэтэ эрхэтэд!

Буряад Республикын Президентын, Арадай Хуралай депутадуудай hунгалта түгэсэбэ.

Hунгалтада эдэбхитэйгээр хабаадаhанай, миниий кандидатурые дэмжэhэнэй түлөө республикын бүхы hунгаршадта үнэн зүрхэнэй баяр баясалан хүргэнэб.

Hунгалтада бэлэдхэлэй нилээд удаан үргэлжэлөөшье hаань, таанад ехэ эдэбхи үүсхэл, hайн эмхидхэл харуулжа, эрхэтэнэйнгээ уялгые, гүрэнэй засагай зургааной нюдөөрөө нулимса мэлмэруулэн байхые обёороо hэм. Түүэд эонойшье сэдьхэлээ тон лэ нимээр сэлидэг заншалтайе hанахадаа, ойро дүтэсэ бүришье элеэр мэдэрээ hэм».

Түрүүшын тэрэ аяншалгаhаа хойшо Далай багшымнай үшөө дүрбэ дахин—1982, 1987, 1991, 1992 онуудта манайда морилhон байха. Ерэхэ бүхэндөөл Далай-ламамнай манай арадай тон дүтын нүхэр байhанаа, онсо талархажа байhанаа заатагүй тэмдэглэдэг байха юм.

«Танай урда айлдажа байхада, намда тоншье бэлэн байдаг. Юундэб гэхэдэ, таанад олон үеын туршада Бурхан багшын номдо hүзэглэнэ ха юмта», — гэжэ Далай-лама 1992 ондо Ивалгын дасанда ном таабижа байхадаа хэлээ агша hэн.

Тэрэшэлэн Буряад ороной эрдэмтэдэйшье, олоннитын түлөөлэгшэдэйшье, hүзэгтэнэйшье урда үгэ хэлэхэдээ, түүэдүүд, монголшууд, буриадууд болон хальмагуудай ойро дүтын түрэл яhатан байhаниие Далай-лама сто тэмдэглэдэг гээшэ. Монгол эрдэмтэд Түбэдэй соёл, шажан мүргэлдэ горитой хубитала оруулhан габьлатай. Хадаг бариха заншалнайшье адли. «Монгол ороной Түбэдтэй тогтоohон харилсаануудай болбол дам саашаа түүхын аласта Түбэдэй Энэдхэгтэй тогтоohон харилсаануудтай адли гэжэ ухаандам ороо», — гэжэ Далай-лама бэшэнэ.

Үнэхөөрөөшье, Бурхан багшын шажан хойто зуг тээшээ дэлгэрхэ гэhэниинь зуб лэ даа. Энэдхэгhээ—Түбэд, Түбэдhөө—Монгол, Монголhоо—Байгалай үмэнэхи Буряад нютаг хүрэтэр дэлгэрээ. Энээн тухайшье, манай иншэ морилходоо, Далай багша дурдахаяа мартадаггүй. Шамбалын ороншье Россин газар дайдын оршондо шэнгеэр урданай ном сударнууд соо заагдадаг hэн бээ.

Бурхан багшын номые дэлгэрүүлхэ талаар Россин үүргэ нүлөө, удха шанарые тусгаар анхаран, Далай-лама 1993 ондо шажанай талаар өөрынгөө түлөө

1994 ОНОЙ ИЮНИИН 30-да БОЛОhОН БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ ДЕПУТАДУУДАЙ hУНГАЛТАДА ДАХИНАА ДУУГАА ҮГЭЛГЫН ДҮНГҮҮД ТУХАЙ

Буряад Республикын Түбэй hунгуулиин комиссиин Тогтоол

1994 оной июниин 30-да болоhон Буряад Республикын Арадай Хуралай депутадуудай hунгалтада дахинаа дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай окружной hунгуулиин 54 комиссиин протоколнуудай үндэhөөр, Буряад Республикын Түбэй hунгуулиин комисси **ингэжэ шиндхэбэ:**

«Буряад Республикын Арадай Хуралай депутадуудай hунгалта тухай» Хуулиин 37-дохи статьягай үндэhөөр, hунгуулиин 54 округуудта hунгалта үнгэржэ, эдэ округуудhаа депутадууд hунгагдаа гэжэ Бурлад Республикын Арадай Хуралай депутадуудай hунгалта үнгэргэхэ талаар окружной hунгуулиин комиссинууд мэдэрбэ.

Буряад Республикын Түбэй hунгуулиин комисси **нигэжэ тогтоообо:**

1. 1994 оной июниин 30-да болоhон Буряад Республикын Арадай Хуралай депутадуудай hунгалтада дахинаа дуугаа үгэлгын дүнгүүд тухай мэдээнүүдые олондо мэдээсэл тараадаг хэрэгсэлнүүдтэ толилхо.

2. Буряад Республикын Арадай Хуралай депутадуудай hунгагдаhан дүнгүүд тухай материалнуудые тэдэнэй нуудые шэнэдхэн хубилгаха шухала хэрэгтэйе гүнзэгыгөөр ойлгожо байhанаа гэршэлээт.

Hунгалтын урда тээхи тэмсэлдэ орходоо, зохёоhон программаяа бодотоор бэелүүлхэ гэhэн улам бүри харюусалгатай үе шата ерэбэ. Буряад Республикын Президентын харюусалгатай түшаалда экономикые тогтууритай болгохо, республикада үндэhэтэнэй эблэлые бүрин сахижа, саашань бэхижүүлхэ, хүн зоной социальна хангалгые гүрэнэй зүгhөө лаб найдамтайгаар гуримшуулха, тон түрүүн гэр булэнүүдые, эхэнүүдые, пенсионернүүдые, инвалидуудые, дайнай ба ажалай ветерануудые хамгаалха хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм шадабаряа, дүй дүрэлөө элсүүлхэб. Эдэ зорилгонууд имаштал танай эдэбхитэй хабаадалгатайгаар, Президентын ажал ябуулганууудые дэмжэhэн ушарта шиидхэгдэхэ аргатай байха.

Эдэ зорилгонуудые манай үе сагта шиидхэхэнь амар бэшэ. Гэбэшье тохёолдоhон эрхэ байдалhаа хамтын хүсэлэл оролдолгоор нэрэтэй түрэтэйгөөр гараха уялгатайбди гэжэ тоолоноб.

Манай республикын парламентда hунгагдаhан ушараар Арадай Хуралай бүхы депутадуудые гүн сэдьхэлhээ амаршалнаб. Республикын урда табигдаад байhан зорилгонуудые шиидхэхэ талаар таанадтай аша үрэтэйгөөр харилсаха байhандаа батаар найданаб.

Л. ПОТАПОВ.

1994 ОНОЙ ИЮНИИН 30-да hУНГУУЛИИН ОКРУГУУДТА БОЛОhОН БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ПРЕЗИДЕНТЫН hУНГАЛТЫН ДҮНГҮҮД ТУХАЙ

hунгуулиин округуудай №№	hунгуулиин округуудай нэрэнүүд	дуугаа үгэлгэдэ хабаалаhан hунгаршадай тоо	кандидат бүхэнэй түлөө дуугаа үгэлгын тоо			
			Л. С. Иванов	дуугаа үгэлгэдэ хабаалаhан hунгаршад (проц.)	Л. В. Потапов	дуугаа үгэлгэдэ хабаалаhан hунгаршад (проц.)
1.	Баргажанай	9758	1812	18,57	7599	77,87
2.	Баунтын	5638	1571	27,86	3894	69,06
3.	Бэшүүрэй	12098	1778	14,69	10197	84,29
4.	Зэдын	14467	4681	32,35	9318	64,40
5.	Яруунын	7918	2675	33,78	5073	64,07
6.	Загарайн	15649	3457	22,09	11545	73,77
7.	Захааминай	12015	6015	50,06	5786	48,16
8.	Ивалгын	7775	2758	35,47	4660	59,93
9.	Кабанскын	24254	3865	15,93	19051	78,54
10.	Хэжэнгын	7254	2707	37,31	4344	59,88
11.	Хурамхаанай	7218	894	12,38	6193	85,8
12.	Хяагтын	16917	4741	28,02	11184	66,11
13.	Мухар-Шэбэрэй	10867	2122	19,53	8428	77,55
14.	Муяын	5053	2863	56,65	1962	38,82
15.	Ахын	2182	1490	68,28	627	28,73
16.	Прибайкалиин	12200	1603	13,14	10195	83,56
17.	Хойто-Байгалай	5229	1882	35,99	2996	57,29
18.	Сэлэнгын	17413	4641	26,65	11920	68,45
19.	Тарбагатайн	7523	565	7,51	6818	90,62
20.	Түнхэнэй	10302	6897	66,95	3099	30,08
21.	Хоринин	8998	2198	24,42	6573	73,04
22.	Северобайкальскын городской	6014	2323	38,62	3462	57,56
23.	Железнодорожно	40555	5183	12,78	34452	84,95
24.	Октябрьска	48264	10137	21,00	36658	75,95
25.	Советскэ	19836	4672	23,55	14500	73,10
	Буряад Республика:	335397	83530	24,90	240534	71,71

УНШАГТЫ, ТАНИЛСАГТЫ.

2-дохи нюурта. Арадай Хуралда 1994 оной июниин 30-да болоhон hунгалтын дүнгүүд. Дэлгүүр: ажамидарха аога бэдэрхэ. К. Жамьянов: «Газарта эзэн ёhоор хандаха». Уншаа, дуулаа hэн гүт? Россин hонинууд.

3-дахи нюурта. «Манай үеын хүн» гэhэн конкурсдо ерэhэн очерк. Т. Ламбаев: «Амидын жаргал ажал эрдэм хоёр». «Соёлой эдэбхитэд. Е. Доржнева: «Арадай театрай арбан жэлэй ой». Обоо, уулаяа тахия! Д. Аюржанаева: «Шалсааныи маштаал». ИТАР—ТАСС: түбэ дэлхэй мүнөөдэр.

4-дэхи нюурта. Сурхарбаан-94. Б-М. Жигжитов, Б. Цыремпилов: «Ye сагайнгаа эрилтээр, угайнгаа заншалаар».

СОНОСХОЛ

Июлиин 7-до ЗММК-гай соёлой-спортын ордон соо үдэшын 5 сагта Далай-ламын шажанай түлөөлэгшэ Джампа Тинлэйтэй уулзалга болохо. Удаадахи үдэрнүүдтэнь—июлиин 15 болотор даяанша багша Бурхан багшын ном үйлэдэhэнэй ашаар ухаан сэдьхэлээ хүгжөөн hорихо тухай hургаал айладхаха. Тодорхойлолтонуудые 2-61-35, 7-54-85 гэhэн телефонуудаар абахада болохо.

Зунай бэлшээриие зүбөөр хэрэглэе

...ААРХАХА ЮУМЭНЭЙ ҮГЫШЬЕ hААНЬ...

...ой декабрь hарада ...совхозhоо танаран ..., «Ошор-Булаг» ...а предприяти Сай...ан юм. Директо...алуу мэргэжэлтэн ...цанов томилогдоо

...предприяти hалан ...үй, хамтадаа ажа...хүндэ сагыс гаталаа...харадаатай. «Эбтэй ...лсэ барижа эдидэг» ...hоо эхилэй гү, али ...хамтын хүсэндэ най...лаагүй гэлшэ.

...дамнай 15 хонишон Бидэнэр гэр бүлоо...адахи жэлээ ажал...Зэдын аймагай «За...» совхоздо урдань ...раар арбаад жэл хү...ус ажахын зуурша...пголдо турбан жэ...ада хони харалсаа ...н эдэр наhанhаа ма...олоодо hуурhан, алар ...жэлдэ жолоошоноор

...худэлhэн намда хонин ажалан угаа hаншаагдаhаниинь ганжалтай бэлэй. Яаба хээбэшье, ажалайм намтарай тэн хахадынь хонин ажалтай холбоотой юм.

Наhанаймин нүхэр—Людмила Кирилловна ажалhаа тунхаридаггүй, бүхэриг хатуу хүн. Хүүгэдэшье тиимээр hургаhаабди. Энэ хатуу сагта hула hулhаадин байгаа hаа, үл залгаха хоолшье олдохогүй, дээрээ ортолгон болохо бшуу. Гурбан басагад, хоёр хүрьгэднай ходол туhалсажа бандаг. Евгений, Олег хүбүүднай бидэнэртэйгээ суг худэлнэ. Хониной байра, гэр оohэдоо барилсаа hэмди. Ажахын хэрэг гэзд лэ хайша хэрэг хажархиха аргагүй, байра байдалаа түбэлнүүлхэдэ, оohэдын үүсхэл тон шухала ха юм.

Байгуулагдаhан сагhаа хойшо хоёр жэлэй туршада «Ошор Булаг» гэhэн ажахынай нилээд хэмжээнэй худэлмэри хэжэ үрдөэ. Энэ жэлдэ телефонно шэнэ 100 номер ашаглалгада тушаагдаа. Шэнэ гараж баригдажа, оньhон техникэ найдамтай газарта хадагалагдана. Хүүгэдэй саад баригдажа байнхай. Ажахын, мүн дээдэ-Ивалга нуурнинай харгынууд асфальтаар хушагдаа.

Аймагай захиргаан шэнэ гэрнүүдые барихадамнай туhалаа hэн. Хоёр жэлэй туршада гурбан гэр бэлэн болгогдожо, ажахын худэлмэрилэгшэд нүүжэ ороо.

Сагай хэды хүндэшье hаань, юумэн гээшэ нэгэ дороо байнагүй. Зарим талаараа үйлэдэрнин харилсааануд эли бодо hайн тээшээ хубилаа. Урданайхидал адли, бүхы хэрэгүүдтэ дарганар хамаарhахаяа, заабаришалхаяа болёо, оohэдоо шадал зэргээрээ ажахыгаа эрхилнэбди. Үбнэ, зеленко оohэдоо хурганабди, найдамтай трактор, хүнгэн автомобиль, морин, оньhон зүйлнүүд гүйсэд бии.

Энэ жэл аймаг доторнай зуун эхэ хонин бүриhөө дунда зэргээр табиад хурьган абтаа. Бидэнэршье түрүүшынхиеэ хурьгалhан зуун эхэ хонин бүриhөө ойройоол далан хурьга абаабди. Тоэд яахаб, саашадаа бүри hайн дүнгүүдые туйлахые ороолдохо аабгабди. Үбhэ тэжээд бардам хүрэхөөр бэлдэжэ абаад, арьбан хэшэгтэйгээр жэлые үнгэргөө hаа, hайн лэ бэлэй.

Ажахыдамнай хамтадаа 3 отара бии. Хони бэлшээхэ газар бага, тиимэhээ энэ талаар шахардуушаг. Хоёр жэлэй нооhо тушаагаабди, тон хямдаар, бага сэнгээр. Юрэнхыдөө, хони үсхэбэрилгэдэ 40 миллион түхэриг гаргашалагдаа. ойройоол 12—13 миллион түхэриг олзо абтаба гэжэ бага предприятиимнай директор Б. Д. Балданов hая хөөрэжэ байна hэн. Тоэд олзогүй гэзд хэр уг hаа эрхилдэг заншалта hалбаряа орхихо бэшэш, хэдэг янзаараа хэзд лэ ябаа гүбши даа.

Мүнөө манай хонишодой гол зорилго гэхэдэ, тогтууритай. hайн сагай мандатар мал hүрэгөө алдангүй, ехээр гарзада оруулангүй, энэ hалбаряа тэрэ зандань үлөөхэ гэhэн эрмэлзэл болоно. hүүлэй үедэ хонишодто анхарал hуладаа. Анхандаа хонишоной үдэр эмхидхэгдэдэг, сэдьхэлэй зугаа дэлгэрдэг бэлэй. Мүнөө зун, hүүлэй гурбан жэлэй хугасаада түрүүшынхиеэ гэлтэй, республикын арадай ураи бэлитэй түб Буряад ороной булан бүхэнhөө хонишодые урижа, ёhотойл hайндэр эмхидхэбэ. Иимэ соогтой залитай, үүсхэлшэ, урагшаа hанаатай соёлшодтой уулзажа, схэл хүхеэ, сэнгээбди даа.

Мүнөө зун, нажарай элдин үдэрнүүдые hамбаашалан, хонидоо hайса адуулха ёhотойбди. Энэ үеые хэрэглэжэ шадаагүй hаа, одоол ямар нэгэн олзо абаха тухай бодомжолhоной хэрэггүй бшуу. Багахан талмайтай бэлшээриеэ яагаад зүбөөр хэрэглэхэб гэhэн асуудалаар арсалдахын паана нэгэтэ хөөрэлhэнөө мартагшагүйб. Хонидо hая ороод байхадамнай зүбшэл заабаряар туhалдаг хүнүүд дутадаггүй hэн. Жэшээлбэл, Василий Бабаевич Цыремпилов Дулма Намтаровна hамгантаяа ажалай үнихэнэй дүршэлтэй юм. Эдэнэрэйшье, мүн бусадайшье ажал анха түрүүшээр анхаралтайгаар адаглагша hэм.

Худөөгэй үйлэдбэришэдтэ атаархаха юумэн үгы гээд хэлсээшье hаань, байдалай үнэхөөрөө хүндэшье hаань, гэр бүлөөрөө худэлжэ байhан бидэнэр зоригоо мохонгүй ажаллаха хүсэлтэйбди.

В. ХАИДУКОВ,
Ивалгын аймагай «Ошор Булаг» гэhэн бага предприятиин хонишон.

ИТАР-ТАСС hҮҮЛЭЙ МЭДЭЭСЭЛ

ДААБАРИЯА ГҮИСЭД ДҮҮРГЭЭ

САМАРА. Тус хотын түбэй тусхайлагдамал конструкторска бюрогой бүтээн гаргаhан автоматическа «Фотон» станци дээрэ замбуулинда... пивын ашаг үрэтэй шэнэ эhээбэри бии болгогдоо. Июлиин 2-ой үглөөгүүр энэ материал асаржа ерэhэн амяарлагдадаг аппарат Кустанайhаа зүүн-урагшаа 200 километрэй зайда зөөлэнөөр газарта буугаа.

Пивын эhээбэри хадаа спутник дээрэ шалгалта гараhан ори ганса био-зүйл бэшэ юм. «Биопан» приборой ашаар биоматериалнуудта замбуулинай нүлөөнүүдые шэнжэлхэ бүхэли программа бэелүүлэгдэhэн байна. Европын замбуулинай агентствэтэй хамта немец түхеэрэлгэ дээрэ эдэ туршалганууд үнгэргэгдөө. «Фотон» дээрэ шэлэй хоморой шухаг зүйл бүтээгдээ. Электронно промышленностьда хэрэглэгдэхэ хахад проводнигтай шэнэ материалнууд бестигельнэ хайлуулгын ашаар бии болгогдоhон байна. Автоматическа юhэдэхи «Фотон» лаборатори программаяа гүйсэд дүүргээ. Энэ жэлдэ нимэ түхэлэй үшөө нэгэ аппарат замбуулинда табиха

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ 1994 ОНОЙ ИЮНИИН 30-да БОЛОҺОН ҺУНГАЛТЫН ДҮНГҮҮД

Дүгаа үгэлгэдэ хабаадаһан һүнгаг-шадай тоо	Һунгалтын хоёрдохи турта хабаадаһан депутадта кандидадуу д	Кандидат бүхэндэ дүгаа үгэгшэдэй тоо

БАРГАЖАНАЙ РАЙОН

БАРГАЖАНАЙ ҺУНГУУЛИИН 1-ДЭХИ ОКРУГ

4746	Белошапкин Владимир Иванович	1705
	Горчакова Нина Михайловна	2508

БАЯН-ГОЛОЙ ҺУНГУУЛИИН 2-ДОХИ ОКРУГ

4999	**Будаев** Борис Дугданович	2461
	Цыренжапов Юрий Буянтуевич	2203

БАУНТЫН ЭВЕНКИЙСКЭ РАЙОН

БАГДАРИНАЙ ҺУНГУУЛИИН 3-ДАХИ ОКРУГ

3423	Авдеев Евгений Агапович	1514
	Хингелов Вячеслав Васильевич	1795

БЭШҮҮРЭЙ РАЙОН

БЭШҮҮРЭЙ ҺУНГУУЛИИН 5-ДАХИ ОКРУГ

6042	Ефимов Абрам Леонович	2479
	Покацкий Александр Филиппович	3297

ЗЭДЫН РАЙОН

ТОРИИН ҺУНГУУЛИИН 8-ДАХИ ОКРУГ

7624	**Гарматаров** Владимир Ламажапович	4359
	Иванов Владимир Александрович	2991

ЯРУУНЫН РАЙОН

ЯРУУНЫН ҺУНГУУЛИИН 9-ДЭХИ ОКРУГ

4755	**Боросгоев** Дамба Чимитович	2717
	Найданов Николай Намдыкович	1862

ЗАГАРАЙН РАЙОН

ЗАГАРАЙН ҺУНГУУЛИИН 11-ДЭХИ ОКРУГ

4834	Полянский Алексей Николаевич	1086
	Стопичев Александр Трофимович	3510

ОНОХОЙН ҺУНГУУЛИИН 12-ДОХИ ОКРУГ

5822	**Найчукова** Светлана Ивановна	3083
	Ринчинов Валерий Дашицыренович	2460

ЭЛХИЙН ҺУНГУУЛИЙН 13-ДАХИ ОКРУГ

5000	Иванов Владимир Гаврилович	2018
	Сафронов Владимир Иванович	2682

ЗАХААМИНАЙ РАЙОН

ХОЛТОҺОНОЙ ҺУНГУУЛИИН 14-ДЭХИ ОКРУГ

6384	**Семенов** Михаил Иннокентьевич	3292
	Цыренов Александр Памацыренович	2875

ИВАЛГЫН РАЙОН

ИВАЛГЫН ҺУНГУУЛИИН 16-ДАХИ ОКРУГ

3932	**Бурков** Леонид Петрович	2200
	Цыденов Роман Дабаевич	1564

ОРОНГЫН ҺУНГУУЛИИН 17-ДОХИ ОКРУГ

3811	Агалова Вилия Алсантьевна	1662
	Будаев Владимир Цыденбальжирович	1869

КАБАНСКЫН РАЙОН

КАБАНСКЫН ҺУНГУУЛИИН 18-ДАХИ ОКРУГ

9608	**Гейдебрехт** Владимир Оттович	4644
	Суранов Петр Иванович	3919

БАБУШКИНСКА ҺУНГУУЛИИН 19-ДЭХИ ОКРУГ

7461	Коногоров Виктор Валентинович	2409
	Чебатков Николай Алексеевич	4621

БАЙГАЛ-ХУДАРЫН ҺУНГУУЛИИН 20-ДОХИ ОКРУГ

7170	Борисов Владимир Сидорович	1985
	Пермяков Анатолий Васильевич	4947

ХЭЖЭНГЫН РАЙОН

ХУДАНАЙ ҺУНГУУЛИИН 22-ДОХИ ОКРУГ

3669	Бугатов Александр Бугатович	1477
	Цыренжапов Дымбрыл Дармаринчинович	2056

ХУРАМХААНАЙ РАЙОН

ХУРАМХААНАЙ ҺУНГУУЛИИН 23-ДАХИ ОКРУГ

3162	Будаев Жаргал Бальжирович	1368
	Сундарон Дарима Доржиевна	1693

ДЭРЭЭНЭЙ ҺУНГУУЛИИН 24-ДЭХИ ОКРУГ

4013	**Бубнов** Виктор Васильевич	2010
	Урбазаев Манхар Нимаевич	1873

ХЯАГТЫН РАЙОН

ХЯАГТЫН ГОРОДСКОЙ ҺУНГУУЛИИН 25-ДАХИ ОКРУГ

6689	Бляхер Леонид Александрович	3021
	Санжижапов Николай Цырендашиевич	3143

ХЯАГТЫН ХҮДӨӨГЭЙ ҺУНГУУЛИИН 26-ДАХИ ОКРУГ

10208	**Нечаев** Алексей Григорьевич	5898
	Цыремпилов Валерий Жамсуевич	3845

МУХАР-ШЭБЭРЭЙ РАЙОН

ХУШУУН-ҮЗҮҮРЭЙ ҺУНГУУЛИИН 28-ДАХИ ОКРУГ

5552	**Битуев** Александр Васильевич	3248
	Турбянов Леонид Дашиевич	2112

МУЙСКЫН РАЙОН

МУЙСКЫН ҺУНГУУЛИИН 29-ДЭХИ ОКРУГ

5042	**Кардаш** Александр Иванович	2619
	Мезенцев Александр Александрович	2135

АХЫН РАЙОН

АХЫН ҺУНГУУЛИИН 30-ДАХИ ОКРУГ

2179	Наханцаков Доржо Доржиевич	997
	Самаев Федор Сергеевич	1121

Харлуулагдаһан фамилиитай кандидадуу д Буряад Республикын Арадай Хуралай депутадуудаар һунгагдаа.

ПРИБАЙКАЛИЙН РАЙОН

ИЛЬИНКЫН ҺУНГУУЛИИН 32-ДОХИ ОКРУГ

5126	**Молоков** Валерий Анатольевич	2840
	Семенов Николай Федорович	2032

ХОЙТО-БАЙГАЛАЙ РАЙОН

НИЖНЕАНГАРСКЫН ҺУНГУУЛИИН 33-ДАХИ ОКРУГ

2726	Непомнящих Павел Константинович	997
	Старков Валерий Васильевич	1443

ШЭНЭ-УОЯНАЙ ҺУНГУУЛИИН 34-ДЭХИ ОКРУГ

2458	Агалов Владимир Константинович	1059
	Егоров Иннокентий Матвеевич	1249

СЭЛЭНГЫН РАЙОН

ТОХОЙН ҺУНГУУЛИИН 35-ДАХИ ОКРУГ

5011	Кузнецов Николай Николаевич	1328
	Намдаков Баиржаб Намдакович	3360

СЭЛЭН-ДҮҮМЫН ҺУНГУУЛИИН 36-ДАХИ ОКРУГ

6962	Ангархаев Москвин Доржиевич	3015
	Бадмаев Нима Дугаржапович	3532

ГУСИНООЗЕРСКЫН ҺУНГУУЛИИН 37-ДОХИ ОКРУГ

5431	**Калашников** Владимир Федорович	3531
	Халбазарова Лариса Пардаевна	1631

ТҮНХЭНЭЙ РАЙОН

ТҮНХЭНЭЙ ҺУНГУУЛИИН 39-ДЭХИ ОКРУГ

6194	Гыргышкинов Сергей Данзанович	2984
	Марактаев Юрий Лопсонович	3054

ХОРИИН РАЙОН

УДИНСКЫН ҺУНГУУЛИИН 41-ДЭХИ ОКРУГ

4426	Быков Артем Фролович	2037
	Помуран Павел Петрович	2193

ХОРИИН ҺУНГУУЛИИН 42-ДОХИ ОКРУГ

4556	Нимаева Лидия Чимитовна	2051
	Эрдынеев Ким Дашинимаевич	2315

СЕВЕРОБАЙКАЛЬСК ХОТО

СЕВЕРОБАЙКАЛЬСКЫН ГОРОДСКОЙ ҺУНГУУЛИИН 43-ДАХИ ОКРУГ

6017	Баранчук Георгий Петрович	2212
	Бодров Владимир Андреевич	3491

УЛААН-ҮДЭ ХОТО

ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНО РАЙОН

ШИШКОВКЫН ҺУНГУУЛИИН 44-ДЭХИ ОКРУГ

4272	Котоманов Олег Игнатьевич	1486
	Молоков Владимир Ильич	2402

ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНО ҺУНГУУЛИИН 45-ДАХИ ОКРУГ

5175	Гармаев Юрий Петрович	2130
	Касьянов Александр Иванович	2785

МОЛОДЕЖНО ҺУНГУУЛИИН 46-ДАХИ ОКРУГ

6000	**Карнышев** Александр Дмитриевич	3173
	Хамаганова Наталья Николаевна	2553

АРШАНСКА ҺУНГУУЛИИН 48-ДАХИ ОКРУГ

5827	**Жильцов** Анатолий Николаевич	3054
	Лубсанов Александр Гомбоевич	2296

ШКОЛЬНО ҺУНГУУЛИИН 49-ДЭХИ ОКРУГ

4769	Казюка Людмила Ивановна	2114
	Кожевников Георгий Георгиевич	2338

ЦЕНТРАЛЬНА ҺУНГУУЛИИН 50-ДАХИ ОКРУГ

4579	**Дождикова** Галина Александровна	2829
	Шулунов Владимир Платонович	1428

ВОСТОЧНО ҺУНГУУЛИИН 51-ДЭХИ ОКРУГ

4131	**Белоусов** Владимир Васильевич	2190
	Рыжкова Наталья Александровна	1684

ОКТЯБРЬСКА РАЙОН

ЗАУДИНСКА ҺУНГУУЛИИН 52-ДОХИ ОКРУГ

4185	**Липейцев** Николай Петрович	2048
	Михалев Николай Фёдорович	1741

ТЕЛЕЦЕНТРОВСКЭ ҺУНГУУЛИИН 53-ДАХИ ОКРУГ

4515	Кожевин Петр Степанович	1524
	Рябов Михаил Петрович	2722

ТЕКСТИЛЬНЭ ҺУНГУУЛИИН 54-ДЭХИ ОКРУГ

4932	**Альцман** Клавдия Павловна	2492
	Павлов Иосиф Терентьевич	2153

КАЛАШНИКОВСКА ҺУНГУУЛИИН 55-ДАХИ ОКРУГ

4684	**Пронин** Сергей Иванович	2293
	Ханхалаев Евгений Казакович	2180

СТРОИТЕЛЬНА ҺУНГУУЛИИН 56-ДАХИ ОКРУГ

5008	Алексеев Николай Антонович	2296
	Егоров Иннокентий Николаевич	2424

СОСНОВСКО ҺУНГУУЛИИН 57-ДОХИ ОКРУГ

4380	Бербидаев Геннадий Монхорович	1621
	Доржиев Баир Доржиевич	2150

ТУЛАЕВСКА ҺУНГУУЛИИН 58-ДАХИ ОКРУГ

4734	Прокопьев Владимир Борисович	2171
	Семенихин Сергей Владимирович	2300

ЛЕБЕДЕВСКЭ ҺУНГУУЛИИН 59-ДЭХИ ОКРУГ

4244	**Белоколодов** Николай Максимович	2014
	Егоров Михаил Матвеевич	2000

СТУДЕНЧЕСКЭ ҺУНГУУЛИИН 60-ДАХИ ОКРУГ

4800	**Марков** Владимир Иванович	2323
	Петапова Любовь Константиновна	2248

ЮЖНЭ ҺУНГУУЛИИН 61-ДЭХИ ОКРУГ

4992	**Шилов** Леонид Степанович	2358
	Яковлев Валерий Иванович	2074

СОВЕТСКЭ РАЙОН

ЗАРЕЧЕНСКЭ ҺУНГУУЛИИН 62-ДОХИ ОКРУГ

5097	Айдаев Геннадий Архипович	2496
	Титов Анатолий Васильевич	2373

СТЕКЛОЗАВОДСКОЙ ҺУНГУУЛИИН 63-ДАХИ ОКРУГ

4517	Андреев Владимир Васильевич	2068
	Егоров Евгений Матвеевич	2141

РАНЖУРОВСКА ҺУНГУУЛИИН 64-ДЭХИ ОКРУГ

5075	Иванов Сергей Фёдорович	1784
	Калмыков Степан Владимирович	2813

СОВЕТСКЭ ҺУНГУУЛИИН 65-ДАХИ ОКРУГ

4420	Богуславская Лидия Афанасьевна	1753
	Кукшинов Виктор Казанович	2472

— Хура бороо хэзээ орохо юм даа. Хабараи эхиньгэ дуналшье бороо адхараагүй. Һаяын үдэрнүүдтэ бороогой ороогүй һаа, арай шамай һүулгаһан ороһото тарямнай хосорхонь лэ. Нуга, сабшалан, бэлшээрнүүд хатажа, үбһэ бэлэдхэхэдэ хүшэр лэ саг ушархань. Үнгэрһэн хабар, мүн лэ зунай эхиндэ нимэрхүүл ушар тохёолдоо һаа. Ямар гэм зэмэ хэһэнэймнай түлөө байгаали бидэнэ нааша харахала болибо гэшэб,— гэжэ Хурамхаанай аймагаар һаишаг ябахадам Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой механизаторнуудай бригадир Александр Галсанов һанаагаа зобонгёор хэлээд, саһан дуулгаар яларһан Баргажанайнгаа хаданууд өөдэ хараад абаха юм. Шобхо үнэлэр хабсагай ууланнуудай оройдо гансаханшье үүлэн харагдабагүй.

— Һаяар бороо орохо, шьеүгүй хадаа. Бороогой орохо болоо һаа, Бархан уулын оройдо бөөн сагаан үүлэн суглараад, зүүлжээ нүүжэ захалдаг юм. Тиигээл һаа, одоол аадар бороо орожо, амитадые, хүнүүдые ехэ баярлуулдаг. Харина бэзэт. Бархан уулымнай оройдо гансашье үүлэн харагдагүйл даа,— гэжэ Александр Галсанов үгээ үргэлжэлүүлнэ.

Александр Едошкиевич Галсанов гушан табан жэлэй туршада түрэл нютагтаа механизатораар ажаллажа, баян дуршэлтэй болоһон бэлигтэй, бэрхэ мэргэжэлтэн юм. Энэ олон жэлнүүдэй туршада Баруун Хүнтэй дээрэ таряа тариха, хуряаха хүнгэн бэшэ ажал эрхилдэг хүн. Газар [illegible]даа, түрэл байгаалияа [illegible]айн мэдэхэ болоһон. Энээн дээрэһээ хэдыдэ газараа хахалхаб, таряа тарихаб, хуряахаб гэжэ сүм мэдээд ябадаг. Сагай хүрэжэ ерэхэдэнь халташье һаатангүй харюусалгатай ажалаа эхилдэг заншалтай. Александр Едошкиевич Галсановай бригадын гэшүүд аха заха нүхэрэйнгөө зүбшэл заабаринь лэ ёһоор бүхы ажалаа хэдэг юм.

Дуршэл шадабритай, бэрхэ механизатор Александр Галсановай бригадын гэшүүд 1991 ондо гектар бүриһөө дунда зэргээр 22—23 центнер ороһо хуряажа, бүхы Баргажанай голдо һаа нааша үзэгдөөгүй үрэ дүн туйлаһан юм. Удаадахи, 1992 ондо гектар бүриһөө 24—25 центнер ороһо хуряажа, амжалтаяа улам арьбадхаа бэлэй. Үнгэрһэн жэлэй хабар, зунай эхиндэ хура бороо орогүй байжа, Хурамхаанай аймагай ажахынуудта ехэ хохидол үзүүлһэн юм. Зарим ажахынуудай таряан сүм гандажа, хосорһон байна. Зарим ажахынууд гектарһаа оройдоол 3 центнер ороһо хуряаһан байха. Александр Галсановай бригадын механизаторнууд зарим участогуудһаа 10—12 центнер таряа хуряажа, бэшэнэйнгээ дундаһаа онсо шалгарһан габьяатай Дуршэл шадабритай, бэрхэ механизатэрнууд байһаа хэгэг дээрэнь харууллжа шадана.

— Ганса огторгой хараад һууха болоо һаа, юуншье бүтэхэгүй. Энэ олондо мэдээжэ ааб даа. Бидэ механизаторнууд газартаа дурдаха, тэрэнэй ёһотой зэрэн болохо сэргэтэйбди. Газараа зүбөөр элдүүрилхэ, хахалха, наг шэбхэ, минеральна үтэгжүүлгэ хэрэгтэй. Манай бригадыг механизаторнууд жэлэй дүрбэн сагта газар дээрээ хүдэлнэ. Үбэлдөө таряалангай газар дээрэ наг шэбхэ гарганабди. Сабанай һалхидар хиидэжэ үгы болохогүйн тула, тэрэниие обоолон суглуулнабди. Энэ арга газар дээрэ шинг нойто яһаал үлөөдэг, — гэжэ А. Е. Галсанов хоорэнэ.

Нэрэрэшье, хэжэ байһан ажал хэрэгтээ үнэн зүрхэнһөө дурлаха гэшэ ехэ удха шанартай. Газарта ямараар ханданаш, тэрэнэй зэргээр ургаса абталаг. Тиимэһээл түрэл газараа орхингүй саг болзортонь наг шэбхэ, минеральна үтэгжүүлгэ гаргана хэ, һайн шанартайгаар газараа хахалха бологдоно. Тэрэгүй өөр [illegible] саг, ай һайн ургаса хура бороотойшье жэлдэ аотахагүй.

Байша оной үеэл эдэнэр таряалангайнгаа газар дээрэ 14 мянган тонно наг шэбхэ гарганан баиха юм. Таряа тариха үедэ 200 тонно минеральна үтэгжүүлгэ таряаланда гаргаа. Газараа зүөөр элдэжэ, агротехническэ ёһо гуримуудые сахиһанайнгаа ашаар лэ А. Е. Галсановай бригадын механизаторнууд жэл бүри тогтуурритай ургаса хуряана ха юм.

Александр Галсановай бригадатай хаба шадалаа туршалсадаг Владимир Бадмаевай бригадын гэшүүд үнгэрһэн жэл гектар бүриһөө 6 центнер ороһо хуряаһан гэшэ. Тус бригадын механизаторнууд хура бороотойшье жэлдэ һүрхэй һайн ургаса абадаггүй байха. Юундэб? Даажа абаһан газартаа хайша хэрэгээр хандана ха юм. Энэ үбэлдөө таряаланган газар дээрэ Александр Галсановай бригадынхидай 14 мянган тонно наг шэбхэ гаргаад байхада, Владимир Бадмаевай бригадынхид килограммшье наг шэбхэ гаргаагүй. Гектар газар элдүүрилжэ, таряа тарихадаа, хуряахадаа А. Галсановай бригадын гэшүүд 10700 түхэриг шэнгэн түлишэ галдана, харин Владимир Бадмаевай бригадынхид 20560 түхэриг түлишэ галдана. Хоёр дахин сохор шэнгэн түлишэ галдана бшуу. Владимир Бадмаевай бригадынхид даажа абаһан ажал хэрэгтээ харюусалга ехэтэйгээр хандадаггүйнь эндэл харагдаад байна бшуу.

Үшөө нэгэ жэшээ. А. Е. Галсановай даадаг бригадын гэшүүдэй хуряаһан килограмм ороһоной үнэ сэнгэй 15,6 түхэ[illegible] дэ, Б. Р. Б[illegible] ыяхадан [illegible] гүхэриг[illegible] гэ ажахыда, [illegible] шоһон газар [illegible] сайгаад. [illegible] доо үрэ дүнгүй[illegible] гээшэ һанаа [illegible] рэг. Нэрэрэшье [illegible] нон хүн ойо [illegible] хүрэхэ» гэдэг [illegible] Мүнөө энэ хүн[illegible] сагта нигэжэ, [illegible] гээр даажа аба[illegible] хандажа болохо[illegible] В. Бадмаев шэн[illegible] га багатай хүн[illegible] хынуудаа «[illegible] туйлдань хүр[illegible] Саашадаа [illegible] болохоор аал[illegible] Ленинэй нэрэ[illegible] зон түрүүлэгшэ[illegible] реновтэй хоорэ[illegible]

— Бидэ [illegible] эрилтэ Владимир [illegible] урда табшабди[illegible] рэгээ эдэбхижүү[illegible] үгээ үгөөд, т[illegible] жархидаг. Нимэ[illegible] най ажахыда [illegible] үэүүлнэ. Эн[illegible] Владимир Бадмаев[illegible] шиидээбди,— гэ[illegible] ренов эрид ш[illegible] дүүлбэ. — [illegible] Александр Гам[illegible] бэлигтэй м[illegible] олон ааб даа. [illegible] жүүлхэдэ болог[illegible] Колхозой прав[illegible] тэлбэриилэгшэдэй[illegible] шолюл хэжэ, [illegible] абаха байһанда[illegible] ди. Тус колш[illegible] байгша ондо 5[illegible] ороһо хуряажа[illegible] центнер сенаж[illegible] рилготой. Але[illegible] нов шэнгэ[illegible] торнууд урда[illegible] хүнгэн бшэ[illegible] лүүлхэ бэзэ.

К. Ж[illegible]

Дэлгүүр: ажамидарха арга б[illegible]

ГАЗАРТАА ЭЗЭН ЁҺООР ХАНДАХА

хы Баргажанай голдо һаа нааша үзэгдөөгүй үрэ дүн туйлаһан юм. Удаадахи, 1992 ондо гектар бүриһөө 24—25 центнер ороһо хуряажа, амжалтаяа улам арьбадхаа бэлэй. Үнгэрһэн жэлэй хабар, зунай эхиндэ хура бороо орогүй байжа, Хурамхаанай аймагай ажахынуудта ехэ хохидол үзүүлһэн юм. Зарим ажахынуудай таряан сүм гандажа, хосорһон байна. Зарим ажахынууд гектарһаа оройдоол 3 центнер ороһо хуряаһан байха. Александр Галсановай бригадын механизаторнууд зарим участогуудһаа 10—12 центнер таряа хуряажа, бэшэнэйнгээ дундаһаа онсо шалгарһан габьяатай Дуршэл шадабритай, бэрхэ механизатэрнууд байһаа хэгэг дээрэнь харууллжа шадана.

— Ганса огторгой хараад һууха болоо һаа, юуншье бүтэхэгүй. Энэ олондо мэдээжэ ааб даа. Бидэ механизаторнууд газартаа дурдаха, тэрэнэй ёһотой зэрэн болохо сэргэтэйбди. Газараа зүбөөр элдүүрилхэ, хахалха, наг шэбхэ, минеральна үтэгжүүлгэ хэрэгтэй. Манай бригадыг механизаторнууд жэлэй дүрбэн сагта газар дээрээ хүдэлнэ. Үбэлдөө таряалангай газар дээрэ наг шэбхэ гарганабди. Сабанай һалхидар хиидэжэ үгы болохогүйн тула, тэрэниие обоолон суглуулнабди. Энэ арга газар дээрэ шинг нойто яһаал үлөөдэг, — гэжэ А. Е. Галсанов хоорэнэ.

Нэрэрэшье, хэжэ байһан ажал хэрэгтээ үнэн зүрхэнһөө дурлаха гэшэ ехэ удха шанартай. Газарта ямараар ханданаш, тэрэнэй зэргээр ургаса абталаг. Тиимэһээл түрэл газараа орхингүй саг болзортонь наг шэбхэ, минеральна үтэгжүүлгэ гаргана хэ, һайн шанартайгаар газараа хахалха бологдоно. Тэрэгүй өөр [illegible] саг, ай һайн ургаса хура бороотойшье жэлдэ аотахагүй.

Байша оной үеэл эдэнэр таряалангайнгаа газар дээрэ 14 мянган тонно наг шэбхэ гарганан баиха юм. Таряа тариха үедэ 200 тонно минеральна үтэгжүүлгэ таряаланда гаргаа. Газараа зүөөр элдэжэ, агротехническэ ёһо гуримуудые сахиһанайнгаа ашаар лэ А. Е. Галсановай бригадын механизаторнууд жэл бүри тогтуурритай ургаса хуряана ха юм.

Александр Галсановай бригадатай хаба шадалаа туршалсадаг Владимир Бадмаевай бригадын гэшүүд үнгэрһэн жэл гектар бүриһөө 6 центнер ороһо хуряаһан гэшэ. Тус бригадын механизаторнууд хура бороотойшье жэлдэ һүрхэй һайн ургаса абадаггүй байха. Юундэб? Даажа абаһан газартаа хайша хэрэгээр хандана ха юм. Энэ үбэлдөө таряаланган газар дээрэ Александр Галсановай бригадынхидай 14 мянган тонно наг шэбхэ гаргаад байхада, Владимир Бадмаевай бригадынхид килограммшье наг шэбхэ гаргаагүй. Гектар газар элдүүрилжэ, таряа тарихадаа, хуряахадаа А. Галсановай бригадын гэшүүд 10700 түхэриг шэнгэн түлишэ галдана, харин Владимир Бадмаевай бригадынхид 20560 түхэриг түлишэ галдана. Хоёр дахин сохор шэнгэн түлишэ галдана бшуу. Владимир Бадмаевай бригадынхид даажа абаһан ажал хэрэгтээ харюусалга ехэтэйгээр хандадаггүйнь эндэл харагдаад байна бшуу.

Үшөө нэгэ жэшээ. А. Е. Галсановай даадаг бригадын гэшүүдэй хуряаһан килограмм ороһоной үнэ сэнгэй 15,6 түхэриг[illegible] дэ, Б. Р. Б[illegible] ыяхадан [illegible] гүхэриг[illegible] гэ ажахыда, [illegible] шоһон газар [illegible] сайгаад. [illegible] доо үрэ дүнгүй[illegible] гээшэ һанаа [illegible] рэг. Нэрэрэшье [illegible] нон хүн ойо [illegible] хүрэхэ» гэдэг [illegible] Мүнөө энэ хүн[illegible] сагта нигэжэ, [illegible] гээр даажа аба[illegible] хандажа болохо[illegible] В. Бадмаев шэн[illegible] га багатай хүн[illegible] хынуудаа «[illegible] туйлдань хүр[illegible] Саашадаа [illegible] болохоор аал[illegible] Ленинэй нэрэ[illegible] зон түрүүлэгшэ[illegible] реновтэй хоорэ[illegible]

— Бидэ [illegible] эрилтэ Владимир [illegible] урда табшабди[illegible] рэгээ эдэбхижүү[illegible] үгээ үгөөд, т[illegible] жархидаг. Нимэ[illegible] най ажахыда [illegible] үэүүлнэ. Эн[illegible] Владимир Бадмаев[illegible] шиидээбди,— гэ[illegible] ренов эрид ш[illegible] дүүлбэ. — [illegible] Александр Гам[illegible] бэлигтэй м[illegible] олон ааб даа. [illegible] жүүлхэдэ болог[illegible] Колхозой прав[illegible] тэлбэриилэгшэдэй[illegible] шолюл хэжэ, [illegible] абаха байһанда[illegible] ди. Тус колш[illegible] байгша ондо 5[illegible] ороһо хуряажа[illegible] центнер сенаж[illegible] рилготой. Але[illegible] нов шэнгэ[illegible] торнууд урда[illegible] хүнгэн бшэ[illegible] лүүлхэ бэзэ.

К. Ж[illegible]

Он жэлнүүдэй һубарин үнгэрхэнь гайхалтай даа. Улаан-Удын хэлхэ холбоо ной техникум 1978 ондо дүүргээд, ажабайдалайнгаа үргэн замыг эндэ эхилһэн Сэсэгма Гунгаевна Цымпилова мүнөө дүй дуршэлтэй хүдэлмэрилэгшэдэй тоодо батаар ороихой. Улаан-Удын Главпочтамтын хүдэлмэрилэгшэд нислэл хотын хүн зоннне хэлхэ холбооной алишье һалбаряар хангахын тула энэ хүшэр үедэшье оролдолго хэшээл нилээд гаргана гэхэдэ, алдуугүй. Энэшье хүдэлөөндэ Сэсэгма Гунгаевна эдэбхитэйгээр ороожо, ажалша коллективэйнгээ амжалтада оорынгоо хубитые оруулна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Главпочтамтын дуршэлтэй хүдэлмэрилэгшэ С. Г. Цымпилова ажал дээрээ.

А. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

УНШАА, ДУУЛАА ҺЭН

ОМАНАЙ ТУЙЛАЛТА

Оман султанадта нефть олзоборилхэ талаар амжалта туйлагдаоа. Эндэ үдэр соо 800 мянган баррель нефть абтадаг болоо бшуу. Оманай мэдээсэлэй агентствын тэмдэглэһэнэй ёһоор, мүнөө олдоод саһан нефтийн хэмжээн 4 миллиард баррель гэжэ тоологдоно. Саашадаа үшөө олон хэбтэшэнүүд олдохо аабза гэжэ Нефтийн болон минеральна нөөсэнүүдэй министерствын элидхэл соо хэлэгдэнэ.

ТУҺАЛАМЖА ХҮРГЭНЭ

Босни болон Герцеговинада 1993 оной турша соо Саудовска Арави 313 миллион риалай (15 миллион доллар) туһаламжа үзүүлэгдэнэн байха юм. «Энэ соорн манай королевство соо алаһуугшадһаа хандиб болгогдон суглуулгдаа. Тэрээндэнь эм дом, эдеэ хоол, түрүүшын эмлиэндэ хэрэгтэй оуы юумэн хуваалдагдажа аотаад, урданай Югослави руу эльгээгдээ һэн», —гэжэ принц Сальман Абдель Азиз мэдүүлнэ. Босни болон Герцеговинын мусульманууда, Сомалида, Бангладеш-тэ ажаһуугшадта туһаламжа үзүүлхэ комитедэй түрүүлэгшэ энэ принц юм.

ТААРАЖА ЯДАНА

Камерунда олон партийна байгууламжын соносхогдоһонһоо хойшо бэсэ дааһан хэблэлэй ба засагай ооронд зүришэлдөөнүүд ходо болоно. Һая «Мессажер» һонинной редактор түрмэдэ хаагдаа. Тиихэдээ ороной президентые хардаа гэжэ гэмнэгдээ юм. «Президент Поль Бийя түрэл тосхондоо гольф наадаха талмай барюулхын тулада 6 миллиард африканска франк гаргашалаа»,—гэжэ һонин сэшээ. Гурба хоноод редактор түрмэһөө табигдаа юм ха.

Мүнөө Камерунда бэсэ дааһан 70 һонин болоод сэтгүүл бин юм. «Галакси», «Мессажер», «Пувель экспресьон», «Камерун пост», «Визьон» һонинууд засагай зургаануудай зүгһоо хоригдоһон байна.

ОНДОО ТЭЭ ҮЛЭНЭ

Урданай СССР-һээ гараад ошоһон еврейнүүдэй 45 процентнь Израиль руу ошонгүй, баруун оронуудта байрлаха. Израильдахи Еврейнүүдэй агентствын элидхэлдэ түшэглэн, Франс Пресс агентствын корреспондент Иерусалимһаа мэдээсэхэдээ, урданай СССР-эй республикануудые 1992 ондо орхижо гараһан 117,5 мянган еврейнүүдэй 53,5 мянганинь Канадада, Австралида, Германида болон бусад баруун оронуудта ажаһуулха гэжэ шиндээ юм.

ЭГЭЭЛ НОЙТОН ГАЗАР

«Дэлхэй дээрэ эгээл нойтон газар» гэжэ Энэдхэгэй Мегхалая штадтахи Мосирам тосхон тоологдобо. Эндэ үнгэрһэн жэлдэ дунда зэргээр 11.873 миллиметр бороо ороо. Бороотой үдэрнүүдэй тиимэ олон бэшэ, «оройдоо» 147 болодогшье һаань, энэ туйлалта дахинаа Энэдхэгтэ бусаба.

1985 он болотор баһал Мегхалая штадай Черанунджи тосхоной эгээл нойтон гэжэ тоолгодог байһысь Гавайн нэгэ олтирог дээрэ ехэ бороо ороод, эгээл нойтон газар эндэ бол[illegible] энэдхэгтэ д[illegible] гээшэ.

ХЭДЫ БА[illegible]

Хубисхалай [illegible] Россида хэды [illegible] оангаар, соеди[illegible] жан мүргэ[illegible] ямар бүридэл[illegible] гэжэ һонирхохо[illegible] баһа гэжэ на[illegible] хэдэ социальна[illegible] нальна ш[illegible] рилагдадаг[illegible] гэжэ тэмдэглэ[illegible]

Онсолходо, [illegible] дэнүүдээр Р[illegible] соо 174,099.[illegible] һуудаг байгаа. [illegible] процентнь хо[illegible] центнь худоо[illegible] нэн ха. Тиихэ[illegible] ондэхи Росси[illegible] ска губернию[illegible] да, Сибирьтэ[illegible] Чинзиндада [illegible] тоодо ороно.

Соеловно [illegible] мүргэлэй тала[illegible] болоо һаа, үн[illegible] ман Росси соо [illegible] 69,9, магом[illegible] католигууд—8[illegible] нуд—4,8, нуд[illegible] мин-григорианс[illegible] центнь болодо[illegible] тарياашад—7,[illegible] 10,7, ондоо [illegible] сагууд—2,3, д[illegible] санаартан—0,[illegible] хэтэд (хүпеэс[illegible] дынь—0,8 п[illegible] дог байгаа [illegible]

(«Аргумент[illegible] һонинн[illegible]

ХОЕР АСУУ[illegible]

Түрүүшынь [illegible] гүүлшэдэй дуу[illegible] һэн баяха юм. [illegible] сидамкан к[illegible] засаг дүүрэ[illegible] гэһэн асуудаа[illegible] бигдаба. Асуу[illegible] ман сэтгүүл[illegible] центнь дүүрэ[illegible] дүүрээдүй [illegible] харюусахань [illegible] дүүлнэн байна[illegible]

«Коммунист[illegible] алдаагүй байн[illegible] ханданаба?» [illegible] хи асуудалда[illegible] абтаба: һайна[illegible] —37, хамаар[illegible] процент хар[illegible] 16 процентнь [illegible] дахагүйбди [illegible] санна.

Хоёрдохи [illegible] син элдэб н[illegible] һуугшадай д[illegible] жэ

«Манай үеын хүн» гэһэн конкурсдо ерэһэн очерк

АМИДЫН ЖАРГАЛ—АЖАЛ ЭРДЭМ ХОЁР

Түрэһэн гараһан дайдаһаа холо, Ураалай шэлын зүүн талада оршодог Курган хотодо нютагайнгаа Чимит-Доржо Жамьянович Жамьяновтай уулзажа, тэрэнэй ажал хэрэгүүдтэй танилсахадаа, аха нүхэрэйнгөө түлөө үнэн зүрхэнһөө баярлаа, омогор хоо бэлэйб.

ХО БАГАҺАА...

...н районой Тур... ...да тоонтотой Чи... Жамьянов бага... ...й ажалда хүдэр... ...һэм хилээмэнэй ...н мэдэхэ байһан ...лэ амидын жар... ...агүй хуби боло... ...амта багаһаа ам... ...а хүнэй ажалые ...эгшэжэ, хүндэл... ...ы гэшэ.

...эдир наһан Эсэ... ...камгаалгын Агуу... ...шэрүүн желнүүд... ...айнай һүүлээрхи ...нүүдтэй туша... ...ондо Хуушан-Ду... ...жэлэй һургуулие... ...йон) дүүргэһэнэй ...б наһатай Чимит... ...бүүн Хангилай ...тослесареэр хү... ...лэ бэлэй.

...оролдосотой эдир ...ажал хэрэгүүд ...талбэридэ анха... ...эмжэгдэбэ. Аха... ...ник Дамба Даши... ...һоо ерэһэн Цы... Чимитовэй (МТС... байһан) зүбшэл... ...жэлгын үгэнүүд ...валие, хэшээл ...нь улам бадаруу... ...л шадабаряа дээ... ...нь ехэ туһалаа.

...н залуу слесарь ...нгээ эрхим мэр... тоодо оролсодог Жапович Жабон директорээр хү... ...лэй. Залуу хү... ...эбхи үүсхэлтэй, ...калые адаглаһан ...нь «һураха хэ... ...йн хүтэлбэрилэг... ...арга гаргаг» гэдэг ...жэ дүршэл ехэтэй ...н залуу слесарь ...ондо Ч.-Д. Жамь... ...н хүдөө ажахые ...лгын ба электри... ...техникумдэ, шал... ...ажалтатай... ..., һураха эхилээ. ...н һүүлээрхи үлэн ...нүүдтэ һурахань ...ы байгаа. Тэд ...болохоёо зориһон ...болохоёо зориһон ...ондо 58 ...ондо хурлажа... ...үүн үсэдөөр но... ...эг һэн. Хэшээл ...талаар үнгэрөө... ...ондо техник-меха... ...рэлтэй болоһон ...ко түрэл нютагаа ...Хангилай МТС-тэ ...женерээр хүдэл... Нэгэ жэл хүдэ... ...лсалаа үргэлжэ... ...Челябинскын хүдөө ...ньһоруулгын ба ...улгын институдта ...дэ бэдэргэлгэн, эр... ...лгын хүдэлмэри ...эр эрхилжэ эхи... ...алаад, эрдэм-шэн... ...дэлмэри ябуулхы... ...тудай хүтэлбэри ...н. Тэд түрэл ...н тала залуу хү...

К. Ж...

...бүүнэй зүрхэ сэдьхэлые яаха аргагүй татаад, гэртээ бусаба.

1958 ондо Хангилай болон Агын МТС-үүд нэгэдхэгдэжэ, шэнээр байгуулагдаһан Агын заһабарилгын-техническэ станцийн (РТС) директорээр тэрэ томилогдобо. Эндэ хүдэлхэдөөшье бэдэрэлгэ-туршалгын, урлан нарижуулгын хүдэлмэрээ орхёогүй. Эрдэмэй орьёл өөдэ зорихо хүсэл бүхы һанааень эзэлжэ, 1960—1963 онуудта Чимит-Доржо Жамьянович Урда Ураалай Челябинск хотодо аспирантурада һураа һэн.

ЭРДЭМ БЭЛИГ — ЭРХИМ БАЯН

Челябинскда тэрэ техническэ эрдэмэй кандидадай нэрэ зэргэтэй болобо. Удаань эндээ багшалаа, теэд аба, эжын алтан тоонто аргагүй зүрхыень татаад, 1967 ондо бүхы ажал хэрэгүүдээ орхижо, түрэл Агынгаа талада бусаба. Эрдэмтэн болоһон хүбүүнэйнгээ бусахада, нютагаархидынь харюусалгатай ажал даалгаа—округой эгээл томо ажахынуудай нэгэн болохо Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшээр һунгаа бшуу.

Энэ тушаалда хүдэлхэ үедөө Ч.-Д. Ж. Жамьянов гилээд ехэ юумэ бэелүүлһэн гээшэ: ажахын адуу малай тоо толгой олошоруулаа, хонин һүрэгэй, эбэргэй бодо малай үүлтэр һайжаруулагдаа, МТМ, Соёлой ордом, социально-соёлой олон объектнүүд, гэр байра бариглаа. Тэрэ үедэ ажахын тарлашад гектар бүриһөө 16 центнер ороохо абадаг һэн. Хонишодой 19 отара эртээр, февраль һараһаа түл абадаг гуримда оруулагдаа. Энээнэй түлөө үбһэ тэжээл элбэгээр бэлдэгдэдэг, хонидой шэнэ байһануд бариглагдаг һэн. Урда-Агын ажалай ветераны нуд Жамьянов түрүүлэгшые мүнөөшье һайн үгэнүүдээр дурсадаг байха гэжэ һанагдана. Чимит-Доржо Жамьянович намтай хөөрэлдахэдөө тэрэ үедэ суггаа хүдэлһэн хүнүүдые нэрэ нэрээрнь нэрлэжэ, дурдажа байгаа һэн: зоотехник Боро Паламов, ветеринар Батоболот Галсандашиев, инженернүүд Валерий Цыцыков, Барас Дамдинцыренов, гаражые даагша Доржо Батоцыренов, агроном Суранзан Дамдинжапов, Соёлой ордоной директор Дамби-Нима Цырендашиев, ахамад бухгалтер Цыден Батоев, зоотехник Ананда Димчиков, отделениие даагшанар Лхундуп Далаев, Дашидондок Жамбалов, Сандан Жалсанов, Мижит-Доржо Сандаков болон бусад. «Буряад үнэн» газетын ашаар та бүгэдэндэ, хүндэтэ нүхэд, нютагаймнай хүбүүн халуун амар мэндые хүргэнэ!

Чимит-Доржо Жамьяновай 1407465 номертой авторай үнэмшэлгэ гартаа баримжа хараа. Оньһожоруулагдамал аргаар хони хайшалгын эрхим түрүү технологи ухаалан зохёоһоной үнэмшэлгэ. Курганска областьдо доцент Ч.-Д. Жамьяновай түрүү аргые бүхы хони үсхэбэрилдэг ажахынуудта нэбтэрүүлэнхэй. Энэ технологинь мэргэжэлтэдэй, ажахын хүтэлбэрилгэшэдэй үндэр сэгнэлтэдэ хүртэһэн байна. Харин эрдэмтын тоонто нютагта энэ арга тухай хэншье мэдэдэггүй, хэрэглэдэггүй юм.

Мүнөө үедэ Агада, Буряадташье хэрэглэгдэдэг ноохо хайшалгын оренбургска арга гуримые доцент Жамьяновай аргатай сасуулан хараад үзэе. Хүдөөгэйхидэй мэдэһээр, оренбургска арга гуримаар болбол хони 11 арга дүрэ хэрэглэн, хайшалдаг. Харин Ч.-Д. Жамьяновай технологёор оройдоо 5 арга дүрэ. Гурим һайса шэнжэлһэнэй удаа Чимит-Доржо Жамьянов тэрэнэй гол дутуу дунданууудые элирүүлээ һэн. Хайшалгын үедэ хонине хоёр дахин ууса дээрэнь һуулгахадаа хони хайшалагша нилээн хүшэлхэ баатай болоно. Нигэжэ ууса дээрээ һууһан хониной шэлэ хүзүүндэнь, гэдэһэндэнь, олон олон нугалаа бии болоод, хайшалгын шанарые доошолуулдаг, хониной арһа гэмтээлгэдэг гээшэ. Хони хайшалагшын нюрган түрөөр шалажа, байрала һэлгэхэ, нюргаа сэхэлдихэ баатай болоно.

Оренбургска гуримда мэргэжэхын тула 3-4 жэл хэрэгтэй. Хүсэд дүршэһэн хайшалагшад энэ гуримаар үдэрэй туршада 120—180 хони хайшалжа үрдидэг. Тиихэдээ хэнин бүхэнэй 6—8 процент ноохоониинь үлэшэдэг, ноохоной шанар доогуур байдаг, мүн гэмтэһэн хонид һубайрдаг ааб даа.

Ч.-Д. Жамьяновай гуримаар хайшалхада, ноохоной гээлтэ 200—500 граммһаа дээшэлдэггүй, хонидые гэмтээхэ ушар 3 дахин үсөөн байдаг. Оренбургска гуримаар хони хайшалгаар СССР-эй чемпион байһан Н. Н. Холод доцент Ч.-Д. Жамьяновай технологитой танилсажа туршаад, үндэрөөр сэгнэһэн байха. Энэ арга гурим тухай тодорхойгоор тогтоёбди.

Хайшалгын шэрээнүүд 5—10 градус тухай хэлтэгы байдаг. Имэ шэрээ дээрэ хонибо табижа уяад, хайшалагша хүндэ таатай байхаарнь хэлтылгэхэдэ юрын оньһон түхеэрэлгэ туһалдаг. Арһан һур оохороор хэгдэһэн тусхай фиксаторай ашаар хониной бэеые, үе мүсые һайса жилгэхэ, нугалаа үгы болгохо аргатай юм. Бэеын ноохо хайшалха үедэ хониной толгойнь шэрээнээ һанжаад байдаг, тиимэһээ тархи дороо тулгуури үгы болоһон хонин тэршэлдэггүй юм.

Нэн түрүүн хониие нюрган дээрэнь хэбтүүлээд, хойто хүлнүүдыень оохороор уядаг. Хайшалагша гэдэһыень, хойто болон урдахи хүлнүүдэй хоорондохи ноохо хайшалдаг.

Хониёо зүүн һүүжэ дээрэнь хэбтүүлээд, бэеын баруун газаа талые, хүлнүүдэйчь газаа тээхи ноохо хайшалдаг.

Удаань хүзүүнэйнь баруун бэеые хайшалха.

Тархиие ень тойруулан, хүзүүнэйнь зүүн талые хайшалдаг.

Хониёо баруун һүүжэ дээрэнь хэбтүүлээд, бэеынь зүүн талые, мүн хүлнүүдэйнь газаа талые хайшалдаг гээшэ. Дүрнэлтэй хайшалагша иимэ арга хэрэглэбэл, нэгэ хониие 3—5 минутын туршада хайшалаад байдаг.

Һайса уягдаһандаа тэршэлхэеэ болоһон хониие хайшалхада амар гээшэ ааб даа, хони хайшалагшад ехээр эсэнэгүй ха юм. Тиимэһээ ажалай бүтээсэ нилээн дээшэлнэ. 6—8 процент ехэ ноохон абтадаг байна. Имэ хэлтэгы шэрээнүүд хонидой һалааануудые, элдэб шарханууудые эмиэхэдэ ехэ таатай.

Доцент Ч.-Д. Жамьяновай технологи Курганска областиин хони үсхэбэрилдэг томо ажахынуудта «Березовский», «Притобольный», «Чистовский» совхозуудта нэбтэрүүлэгдэнхэй. Хони хайшалгын типовой пунктнуудые түхеэрэлгэдэ гаргашалагдаһан мүнгэниинь үни харюулагдаад, олзо оршо асаржа байха юм.

Мүнөө Агын округой, Шэтын областиин, Бурядадайшье хонин ажахы хүшэр экономическа байдалда оронхой. Тиимэһээ шэнэ түрүү технологи хэрэглэжэ, хайшалгын пунктнуудые һэльбэн шэнэлхэ гээшэмнай мүнөөдөө арайл бүтэхэгүй хэрэг байна ха. Хэды тиибэшье, доцент Ч.-Д. Жамьяновай арга гуримые маная мэргэжэлтэд нариннаар шэнжэлхэ сһотой гэжэ һанагдана.

Энэ технологиһоо гадна гурбан шэнэ арга дурадхаһан байна. Газарай эдеэ уһа хэрэглэнгүй арилгаха түхеэрэлгэ, ноохо хайшалдаг машинануудые үрэхэ талаар шэнэ арга гэхэ мэтэ. Хайшалгын машинануудые хурсадхахын тула зулгүүр (наждак) хэрэглэхэгүй арга һанажа зохёоһон байна. Энээниинь хэрэглэдэг болоһон Курганска областиин ажахынуудай хони хайшалгын үедэ ороойдоо 7 тонно зулгүүрэй порошок хэрэглэдэг байхадань, Шэтын областиин хонишод аяар 37 тонно иимэ порошок хэрэглэхэ юм.

Чимит-Доржо Жамьяновичай стол дээрэ бэлэн шахуу болоһон докторой диссертацин материалнууд харагдана. Теэд нютагаймнай хүбүүн дээдэ нэрэ зэргэнүүдтэй болохыел хүсэнэ бэшэ. Намтай хөөрэлдэхэдэнь, түрэл дайда, тоонто нютаг тухайгаа ехэ һанаагаа зободог хүн гэжэ ойлгооб. Амидын жаргал-ажал эрдэм хоёрые түрэл газар дайдадаал эдлэжэ эхилээ, мүнөө хүрэтэрөө дүрбэн тэгшэ эдлэжэ ябана. Долгоржаб Эрдынеевна хани нүхэртээ табан үринэрөө үргэжэ, эрхим бэрхэ, ажалша хүнүүд болгон, ажабайдалай орёо замда гаргаа. Ашанарай амта абаһан үбгэн хүгшэн хоёр жаргалтай байнгүй яахаб!

Лесниково гэжэ нэрэтэй институдай багахан хото соогуур аха нүхэртэээ ябахадамнай, уулзаһан лэ хүн бүхэн Чимит-Доржо Жамьяновичтай мэндэшэлжэ, хүндэлэн хөөрэлдэхэ юм. Намайе Николай Захаровичай (эндэхи зон нигэжэ нэрлэдэг байба) нютагай хүн гэжэ мэдэхэдээ, аха нүхэр тухаймни һайн һайхан үгэнүүдые хэлээ һэн.

Агын талаһаа Курган хүрэтэр үргэн ехэ хизаар дайда нэмжынэ. Хэрбээ нютагайхидай хэн нэгэн Курган хотодо ошохо болоод, хүдөө ажахын институт оложо, Чимит-Доржо Жамьяновичта ороболтнай, ... баяртайгаар, хүндэтэйгөөр үгтан абаха гэжэ мэдэгты.

Т. ЛАМБАЕВ.
Курганска область, Шадринск хото.

Обоо, уулаяа тахия!

ШАЛСААНЫН МАГТААЛ

Сэсэгэй хангалаар
сонгүүлэн,
Сэдьхэлыг заһаа
заһаһан,
Шадал тэнхээ үршөөгшэ,
Шэлэл үндэр Шалсаана.

Бурядадай түрүүшын эрдэмтэ Доржи Банзаров нигэжэ өшэнэн юм: «Үнэхөөрөө монголнууд тэнгэриие—эрэ, газарые—эхэнэр гэдэг. Түрүүшынхинь амидарал үршөөдэг, хоёрдохинь—юумэнэй түхэл маяг үгдэг. Тиимэһээ тэнгэри—эсэгэ, газар—эхэ болоно. Бурнад зон газарые газар-эхэ, түрэл тоонто газар, тэнгэриие эсэгэ-тэнгэри. мүнхэ тэнгэри гэжэ нэрлэдэг.

Сэсэрлиг һайхан газарнуудые бурханай үршөөһэн газар гэдэг, ургажа байһан модондо үнгэтэ утаһа уядаг, иимэ газарта зоной найр наадан тайлган болодог».

Хэжэнгынхид зунай дунда һарын 13-да (монгол литээр) Шалсаанын ба бэшэшье обоо тахидаг.

Нютагай үбгэдэй хөөрэһөөр, урдандаа Шалсаанын обоое 9 үрхэтэ айл 9 хүлэг, 9 тээлэитэй ерэжэ, тахидаг байһан юм. Эртэ үглөөгүүр үбгэд, хүгшэд ламатай ерэжэ, Шалсаана уулын эзэн тэнгэриндэ сан сэржэм үргэдэг, ном уншадаг, баян ургасын ургахынь тула бороо гуйдаг һэн.

Тиигэһээр байтарнь бэшэ зон ерэжэ, асарһан эдеэнэйнгээ дээжэ табагые хүжэ, адисаар арюудхан табиад, уядаг газартань бүдэй зүйл, утаһа, торго уядаг бэлэй. Орооно, мүнгэ үргэжэ, обоогоо тойрон, 3 дахин гороолоод, һүөөр сэржэм үргэхэдөө, һанаһанаа хэлэхэ, эрихэ юм.

Тиигэд булта сугларһан зон асарһан мяха, шэхэр гэхэ мэтэлэ хүртэжэ, хөөрэлдэдэг, зугаа дэлгэдэг, найр наадаяа эхилдэг һэн. Мори урилдаан боложо, түрүү гараһан мориндо солю дуудаха, оухэ барилдаан боложо, диилэһэн бүхэдэ мүнгэн шан барюулха, магтаал дуунууд зэдэлхэ. Тиигэжэ орон дэлхэйнгээ эзэдые баярлуулдаг байгаа.

Тоонто нютаг-аа холо ябаһан зон хүйнөөрөө холбоотой түрэл нютагтаа ерэхэдээ, обоо тахилгатай газартаа ошожо, хүсэ шадал ородог, эршэ зориг нэмээдэг, сэдьхэлээ ханадаг, һанаагаа тэгшэлжэ, саашанхи ажабайдалаа урагшатайгаар үргэлжэлүүлдэг гээшэ.

Хэр угһаа буряад зон обоогоо арюун сэбэр, хангалтама һайхан, нюдэ баярлуулма, сэдьхэл хужарлуулма нангин газарта тахиһан байдаг. Обоотой газарта шулуу хүдэлгэжэ болохогүй, модо хухалха, отолхо хорюултай (гэмэлтэжэ болохо), муу муухайгаа гаргажа, нёлбожо болохогүй. Бог шорой хаяжа, бузарлажа болохогүй, зэд, мүнгэ, архи тэндэлээ абажа болохогүй гэжэ элиисэг хулиисагуудыг үри хүүгэдтээ заажа, захижа, иимэ газарые экологическа сэбэр зоно болгон абажа ябаһан заншалтай байгаа.

Видэ, байгаалиин үринэр, байгаалиин тогтомол тэнсүүри, жама гурим хараадаа абажа, арад зонойнгоо заншал сахин, түрэл байгаалиингаа һайхан түхэл шарайгаа алдахагүйнь тула оролдожо, нангин сэбэр газарнуудынь тэрэ зандань үлөөхэ уялгатайбди.

Үлэытэ һууринай Бадмацыренова Жигмидма Гончиковнаһаа бэшэжэ абаһан Шалсаана Буурал баабайн магтаал «Үнэнэй» уншагшадта дурадханабди.

Хабтагай Хэжэнгын
шэмэгынь бэ,
Хадал үндэр Шалсаана.
Хаймал шулуун ордониинь
Харинн жуугай хэлбэртэй.
Хаян хироаа идамтай
Хангай жалбуу буурал
баабай.
Хадын шулуу даршуулһан,
Хара—хүхэ хюлгэтэй,
Хамаг зондоо тахилгатай
Хаан тэнгэри хөөрхэй.
Халюураад, салбараад гоё
гээшэнь
Хамаг зониинь тэнигленэ
Уужам Хэжэнгын шэмэгынь
бэ,
Уулал үндэр Шалсаана.
Ургамал шулуун
ордониинь
Утай жуугай хэлбэртэй.
Ошор Ваани идамтай
Отог ноён Буурал баабай.
Улын шулуу даршуулһан,
Улан хүхэ хюлгэтэй,
Олон зондоо тахилгатай
Оропой тэнгэри хөөрхэй.
Ялаалзаһан салбараад,
гоё гээшэнь,
Олон зониинь тэнигленэ,
Байгаа Хэжэнгын
шэмэгынь бэ,
Байсал үндэр Шалсаана.
Баймал шулуун ордониинь
Баруун жуугай хэлбэртэй.
Балдан-һама идамтай
Баабай ноён Буурал
баабай,
Байсын шулуу даршуулһан,
Бараан хүхэ хюлгэтэй,
Байгаа зондоо тахилгатай
Баян тэнгэри хөөрхэй.
Бадмань салбараад, гоё
гээшэнь
Байгаа зониинь тэнигленэ.
Хадын шулуу
сасаруулааша,
Хара—хүхэ хюлгэтэй,
Хамаг зондоо тахилгатай
Хаан ноён Буурал баабай,
Хажуһаам бү
холодоорой,
Хажуһаам бү
холодоорой,
Уулын шулуу сасаргаша,
Уһан хүхэ хюлгэтэй,
Улад зондоо тахилгатай
Отог ноён Буурал баабай,
Ойроһоом бү холодоорой,
Ойроһоом бү холодоорой.

Д. АЮРЖАНАЕВА.

Соёлой эдэбхитэд

АРАДАЙ ТЕАТРАЙ АРБАН ЖЭЛЭЙ ОЙ

...йнгаа ёно заншалнуудые һэрэгтэ арадай театрнууд тон ехэ ...лүүлдэг гээшэ. Манай республикда олон нимэ театрнууд бии... ...ный нэгэн гэхэдэ, Захаамшнай Дүтэлүүрэй арадай театр боло...

...ллективэй байгуулагдаһаар тэб... ...н жэл үнгэршэбэ. Арбан жэл ...й ехэшье хугасаа бэшэл даа, ...дэнэй жэл бүхэниинь, үдэр бү... ...удха түгэлдэр, зохёохы шэнжэ... ...дэлгэр байгаал даа.

...лаар абажа харабал, арбан жэл ...һэн, бүтээһэн юумэн олон, зо... ...м дардам байгаа. Дүтэлүүрэй ...театр гансашье район соогоо бэ... ...н республика дотороо суурхажа ...юм.

...ллективые арбаад жэлэй турша... Сибирийн соёлой институдай те... отделени дүүргэһэн Надежда ...а Эрдынеева амжалтатайгаар ...лжэ ябаа. Дээдэн энэ һургуу... ...эхэтэйгээ сасуу Надежда Анд... ...рэл нютагтаа ерэжэ, район соо... ...гаржа, оролдожо, драмтеатр ...н гаргалтай. Театр өөрынгөө ...замые Дашрабдан Батожабайн ...й уршагта ябадалнууд» гэһэн ...зүжгөөр нээһэн юм.

...жэлэй гол рольнуудые Лэгжэма ...Бадмажан Бальжанов, Зинаи... ...рылова, Олег Зандеев, Гомбо ...Надежда Эрдынеева, Игорь ...Валерий Будаев гэгшэд гүйсэд... ...тагаархиная бэлсуулһан юм.

...жэлэй богонихон хугасаа соо ...коллектив зургаан зүжэг таби... ...эн байна. Эдээниинь нэрлээ ...дурсагдагша Д.-Р. Батожабайн ...й уршагта ябадалнууд», Ц. Шаг... ...Хаобрай дуун» гэһэн гурбан ...драма, Б. Эрдынеевэй «Галуу... ...усалга» гэһэн хоёр үйлэтэй дра... ...обозёров Б. Эрдынеев хоёрой ...малайһан һара» гэһэн хоёр ...комеди, Ц. Шагжинай «Будам... ...Минныллинай «Сагаан тур... ...эн зүжэгүүд болоно. Мүнөө үе... ...й зүжэгүүдтэ хорёод шахуу ак... ...хабаадалсана.

...е нэрлэхэ болоо һаа, театрай ...тдаһан түрүүшын үдэрһөө эхилэн ...г нааданнуудта хабаадалсаһан ...ндсев, Бадмажан Бальжанов, ... Базаржанова, Валерий Буда... ...р Базаров, Ринчин Дарсев бо... ...адые нэрлэмээр. Хэрбээ залуу... коллективтэнь ерээгүй һаань, ...ерээдүйгүй коллектив байха бо...

...р Дүтэлүүрэй арадай театрта бэ... ...абаритай залуушуул олон юм. ...л, Юрий Шагдуров, Зоя Цы... ...аа, Чимитцо Цыденова болон ...олоно. Мүн үгдөөдэр туһайгаа ... Андреевна Эрдынеева бодом...

...лектив зүжэгүүдээ ганцашье нютагаархидаа харуулаад байна, районойнгоо хүдөө нютагуудаар ябажа, тэндэхи зондо харуулдаг. «Будамшуу», «Хабарай дуун», «Галуунуудай бусалга» гэһэн зүжэгүүдэ Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ Буряадай драмын академическэ театрай тайзан дээрэ харуулһан байха юм.

1987 ондо театральна коллективүүдэй дунда үнгэрэгдэгдэһэн харалга дээрэ «Хабарай дуун» гэһэн республиканска фестивальда хабаадажа, лауреадай нэрэ зэргэдэ хүртөө. Һүүлдэнь, хоёр жэл болоод, Б. Эрдынеевэй «Галуунуудай бусалга» гэһэн зүжэг Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ Буряад драмын академическэ театрай тайзан дээрэ харуулжа, «арадай театр» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртөө бэлэй.

Арбан жэлэйнгээ ойн баярые тэмдэглэхэ үедөө Т. Миннуллинай «Сагаан турлаг» гэһэн зүжэг тэдэнэр харуулһан байна. Зүжэгэй премьерэ Дүтэлүүрэй соёлой байшан соо боложо, эндэ сугларагша нютагайхидынь, ойн баярай найрта уригдажа ерэһэн айлшад зал соонь багтажа ядатараа суглараад байгаа һэн.

Зүжэгэй премьерын һүүлдэ найр наадаһай баяр ёнололой багахан суглаан боложо, Дүтэлүүрэй нютагай захиргаанай гулваа Б. В. Самбуев, районой захиргаанай соёлой таһагые даагша В. Д. Халзанов, Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ Буряадай түрэнэй академическэ драмтеатрай ахамад режиссёр В. И. Кондратьев болон бусад сэдьхэлэй дулаан үгэнүүдые хэлэжэ, байгуулагдаһаар 10 жэлэйнгээл ойн баярые тэмдэглэжэ байһан коллективтэ бэлэг сэлэгүүдээ барюулаа, саашанхи зохёохы замдань амжалта хүсөө.

Нүхэдөө амаршалхаяа Хэжэнгын районһоо Загаһатын болон Эдэрмэгэй арадай театрнуудай коллективүүд айлшалжа ерэһэн байна. Эдэнэр Дүтэлүүр тосхоной зондо зүжэг наадаяа харуулжа, шэхэнэй шэмэг, нюдэнэй хужар болобо.

Хоёр үдэрэй туршада үргэлжэлһэн энэ найр наада үнгэргэхэ хэрэгтэ Хуртагын, Хамниин, Ехэ-Цахирай, Хужарай нютагай захиргаанууд, районой түбэй библиотекэ, «Недра» гэһэн бага хүүгэдэй саад болон бусад томо бага эмхи зургаанууд болон предприятиууд мүнгэн туһаламжа хүргөө.

Нигэжэ Дүтэлүүрэй арадай театр арбан жэлэйнгээ ойн баярые тэмдэглээ. Саашадаа хэхэ юумэн олон. Ерээдүйнь зохёохы зам урагшатай байһай гэжэ хүсэхэ дуран хүрэнэ.

Е. ДОРЖИЕВА.
Захаамшнай Соёлой ордоной директор.

Республикын геологическа албанай аналитическэ түбэй лабораториндо 2-дохи категориин инженер Ирина Георгиевна Горбова 17 жэл эндэ хүдэлнэ. Тэрэ Эр. хүүгэй университедэй химиин факультет дүүргэһэн юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: инженер И. Г. Горбова.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ИТАР-ТАСС: түби дэлхэй мүнөөдэр

ПЕКИН

Арад зонойнгоо зарим хубине, нэн түрүүн «баяжаһан зониие» хинаха аргагүй болоообди гэжэ Хитадай коммунистнууд олоной урда мэдэрэ.

Соцнологическа асуултануудай дүнгөөр 1992 ондо хотын зоной 20 процентынь үгытэйшүүлһээ 3 дахин шахуу ехэ олзо оруулжа байгаа. Харин хүдөө нютагуудта тэрэл 20 процентынь үгытэй нютагайхидһаа 5 дахин ехэ олзотэй байгаа. Саашадаа байлгаа эд зөөриин худалдагдажа эхилхэдэ энэ илгаань бүри ехэ болохо жэшээтэй.

Наадад онуудта Хитадта правительствын талаһаа сэхэ хинаһатагүй шэнэ анги бүридхэгдэнхэй,—гэжэ «Жэньминь жибао» газетэ бэшэнэ.—Арадай үгытэй болон баяшуул гэжэ хубаардаг ушарые шудалха зургаанууд политическэ энэ асуудал нарин нягтаар шудалха ёнотой.

Тиин нинтын онсо гурим ба гэмтэ ябадалнуудтай тэмсэхэ саашанхи хэмжээ ябуулганууудые тодорхойлхо шухала».

ТОКИО

Токиогой полициин управленийн болон нислэл хотын тамуужанай худэлмэрилэгшэдэй Акита префектурада барихан энэ орондо ажаһуудаг Иранай хоёр эрхэтэд Россиһаа хуули бусаар наркотигуудые абаха шэнэ юрэ бусын арга шэлэһэн байна. Москвагай... уласхоорондын почтамтһаа хара тамхин ерэнэ гэжэ Япон мүрдэгшэд элирхэйлээ.

Россида ажалладаг тэдэнэй нүхэд уласхоорондын юрын бандероль соо хэжэ, Япон руу опиум эльгээдэг байгаа. Дэлгүүр дээрэ 16 миллион иен (150 мянган доллар) сэнтэй 2 килограмм шахуу опиум полиции олоһон байна. Хуули бусаар наркотигуудые тараадаг хэрэгүүд соо почтын «Россин зам» түрүүшынхиеэ тодорхойлогдобо.

БОНН.

Германиин гол хото болохо Ганновертэ бүхэдэлхэйн «Экспо-2000» гэһэн выставкэ үнгэргэгдэхэ юм. 2000 жэлдэ бүхэдэлхэйн выставкэ үнгэргэхэ тухай таарамжатай хэлсээ зохёон найруулжа, баталха гээд ФРГ-гэй правительство экономикын федеральна министр Гюнтер Рексродто даалгаһан байна.

«Экспо-2000» выставкэдэ бэлэдхэлэй бүхы асуудалнуудые даажа абаха таарамжатай бүлгэм энэ жэлдэ эмхидхэгдэхэ ёнотой. Бүлгэмэй ажал ябуулгада хабаадалсаха хараатай Бонной правительство 40 миллион марка оруулха юм. Мүн земельнэ засагуудтай хамта 500 миллион марка уридшалан һомолхоор лаб найдуулна.

ВАШИНГТОН.

Дэлхэйн хүгжэнги дэлоон түрэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй Неапольда июлин эхээр болохо суглаан дээрэхи политическэ хөөрэлдөөндэ Россин Президент Борис Ельцин айлшаан бэшэ, харин хүсэд эрхэтэй түлөөлэгшэ байха юм гээд США-гай Президентын национальна аюулгүйн талаар туһалагша Энтони Лейк мэдээсэнэ.

Энэ хуралдаан худэлмэриеэ хоёр шатаар үнгэргэхэ. Түрүүн США-гай, Канадын, Великобританиин, Францийн, ФРГ-гэй, Италийн, Японой хүтэлбэрилэгшэд оронуудайнгаа экономическа хүгжэлтын тон шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ юм. Һүүлээрнь, июлин 10-да политическэ асуудалнуудаар хөөрэлдөөн болохо. Үнгэрэгшэ жэлдэ Россин Президент дээрэ айлшаан байһан юм гээд Э. Лейк тэмдэглэнэ. Харин мүнөө политическэ хөөрэлдөөндэ хүсэд эрхэтэйгээр хабаадалсаха байна.

Хуралдаанай худэлмэриин дүнгөөр политическэ декларацы абтаха ёнотой гээд Э. Лейк хэлэнэ. Хойто Корейн, Боснийн, Дүтын Зүүн зүгэй байдал, Ирак, Ливи, Гаити туушаа уласхоорондын сэгнэлтэнүүдэй ашаг үрэ, зоние олоор үгы хэдэг буу зэбсэг, терроризм, гэмтэ ябадалнууд гэхэ мэтэ шиндхэгдээгүй асуудалнууд туушаа суглаанда хабаадагшадай һанал бодол документ соо бэшэгдэхэ. Хүгжэнги долоон гүрэнэй суглааануудай түүхын эсэсэй декларацы соо анха түрүүшынхиеэ долоон гүрэнэй болон Россин хамтын хараа бодол харуулагдаха болоно.

Гэбэшье түрүү «найман гүрэн» гэжэ мүнөө дээрээ хэлэхэ саг ерээдүй, «долоон дээрэ үшөө нэгэн» гэжэ хэлээ һаа, таарамжатай байха ха.

ИТАР—ТАСС.

ҮНГЭТЭ ЮРТЭМСЫН НЮУСАНУУД

ШЭРЭЭ ДЭЭРЭЬЭЭ ҮЛДҮҮЛБЭ

Нэгэтэ балай танил бэшэшье һаа, айхабтар уряалга айлайда хонобоб. Намайе унталгынгаа таһалга соохи шэрээ дээрэ унтуулба. Ехэ унтажа ядабаб. Үнөөхи шэрээмни амиды мэтээр доромни хүдэлхэ юм. Тэмээнэй ноохоор оёгдоһон хушалтамни бэедэм шангаар нялдаад, хоолойемни бажуун, амиемни хаанадал болоно

Хэн нэгэндэ хөөрөө һаа, этигэхэгүй банха. Юуб гэхэдэ, шанха дээрэмни ута һахалтай, нюдэниинь хүсэд хаагдаагүй, хамарайнгаа хажууда һорьботой хүн гэнтэ бии болоод, одоол үхэтэрөө айбаб. Өөрөөшье мэдээгүйдөө эдеэнэй таһалга руу гүйжэ ороод, дэн носообоб. Тиихэдэмни эзэдынь баһал гүйлдэжэ ерэбэ. Юу хараһан тухайгаа тэдэнэртээ хөөрэжэ үгэхэдэмни, одоол гайхалдаба.

— Хамарайнгаа хажууда һорьботой гэнэ гүт? Һахалтай байгаа гү? Тэрэтнай хадам баабаймни ха юм,—гээд гэрэй эзэн эхэнэр гансата дуугарба.—Ехэ удаан үбдөөд наһа бараа һэн. Танай унтаһан шэрээ дээрэ наһа бараа.

— Үнэ наһа бараа юм гү?

— Үглөөдэр тэгшэ жэл болохонь. Зоние суглуулха һанаатайбди. Та маанадые хүлисыт даа.

Саашадаа би ондоо таһалга соо унтааб. Оройдоо танихагүй хүнние нагаад хараба гээшэбиб гэжэ гайхабаб.Одоо ойлгохын аргагүй ушар гээшэ ааб даа. Юундэ нимэ юумэн болооб гээд ойлгуулха хүн олдохогүй хаш даа.

НАҺА БАРАҺАН ААД...

Үдэшын арба нэгэн час боложо байгаа хаш. Дэнгээ унтараагаад, би креслэ соо, үбгэмни үхибүүдэй бишыхан стул дээрэ һуунхай телевизор харанабди. Гэнтэ унталгымнай таһалга соohоо нэгэ эхэнэр гараад, үбгыемни тэбэреэд, үгы болон ошобо.

— Эхэнэрые хараа гүш?—гээд асуухадамни, үбгэмни одоо гайхаба.

— Үгы. Хэниешье хараагүйб.

— Тэрэшни шамайе тэбэреэл,

— Намайе хэншье тэбэреэгүйл.

Энээнһээ хойшо һара тухай болоод, үбгэмни мотоциклаар үбалдажа наһа барашоо һэн. Хүдөөлжэ байхадаа, хажуугаархи хүүрэйнь хүшөө руу хараад, одоо шүүд мэдээгээ алдажархин алдабаб, Тэрээн дээрэхи зураг дээрэһээ үнөөхи һамган сөгүүрхэнгээр хаража һууба. Үбгыемни оортөө абаашажа шадаа гээшэ гү?

(«Антология загадочных случаев» һонинһоо).

УЛААН ҮНГЭ ТААРААГҮЙ ХА...

Украинын Харьковска областиин Лозовая хотодо ажаһуудаг Анатолий Иванович Стрюковтой хэдэн жэл соо тон һониң ушарнууд болобо. Тиихэдээ тэдэнь бултадаа улаан үнгэтэй холбоотой байгаа.

Тэрэ үшөө 1975 ондо улаан үнгэтэй «Лада» худалдажа абаба ха, Тиихэдэл тэдэ ушарнууд эхиеэ абаа хаш. Нэгэтэ Москва—Волгоград гэжэ автострада дээрэ багаалитражна автомобильтай мүргэлдэшэбэ. Гэртээ бусахадаа, тэрэ һамгаяа тон ехээр голхоруулба

Сурхарбаан-94

ҮЕ САГАЙНГАА ӨРИЛТӨӨР, ҮНДӨҺӨН ҮГАЙНГАА ЗАНШАЛААР

СУРХАРБААН хадаа буряад арадай хэр угай заншалта һайндэр мүн. Элдэн һайхан зунай сагта хүн зон зүлгэ ногоон дээрэ гаража, эрьи гурбан наада эмхидхэн, хүсэ шадалаа туршалсадаг, һур харбажа, хёрхо мэргэнээ үзэлсэдэг, мори үрилдаанда агта хүлэгэйнгоо хурданиие өлирүүлдэг байһан гээшэ. Байгша ондо зунай найр наадан Буряад Республикын байгуулагдаһаар 71 жэлэй ойдо зорюулагдаба. Тиихэдэ Сурхарбаанай ООН-ой ЮНЕСКО-гэй шинидхэбэреэр тэмдэглэгдэхээ байһан бүхы дэлхэйн арадуудай һайндэр болохо «Гэсэрэй» 1000 жэлэй ойн баярай нүлдэ доро үнгэрөө.

Энэ жэлэй зунай һайндэр онсо өөрьи шэнжэтэй, удхатай байба. Ушарыль юуб гэхэдэ, Буряад Республикын түрүүшын Президентые болон Арадай Хуралай депутадуудые һунгаха һунгалта урда тээхэнэнь үнгэргэдэг, арад зондоо хүндэтэй хүнүүд лэ аяха түрүүшын Президентөөр, Арадай Хуралай депутаадаар һунгагдаба бшуу. Теэд һунгагшадайнгаа этигэл найдалые тэдэнэй гүйсэд дүүрэнээр харюулжа шадаха байһыень үе саг харуулна бээ.

Буряад ороной ажалшадай заншалта найр наадан — Сурхарбаан үнгэрэгшэ амаралтын үдэр Дээдэ-Онгостойдохи республиканска ипподром дээрэ болобо. Республикымнай бүхы аймагуудта тэрээндэ бэлэдхэл хэгдэһэн байгаа. Худоогэй спортын зунай нааданууд урда тээхэнэнь Загарайн аймагта үнгэргэгдөө һэмнай. Мүнөө Гэсэрэй туг аглаг һайхан Ага нютагта хиидхүүлэгдэжэ байна. Июлиин 6-най үглөогүүр Агаһаа үлэшэгдэжэ, Буряад орондо асарагдаха юм. Тиин Гэсэрэй нааданууд энэ жэлэй июлиин 8-да үнгэргэгдэхөөр хүлеэгдэжэ байнхай. Гэбэшье мүнгэ тангын дуталдаһан дээрэһээ, байгша оной Сурхарбаанай түгэсхэлэй нааданда олохон аймагуудай түлөөлэгшэдэй ерэжэ шадаагүй байһаниинь халагламаар.

Республиканска ипподром һайндэрэйхээр шэмэлэгдэнхэй. Түбэй трибуныи сэхэ урдань гоё һайхан панно түхеэрэгдэнхэй. Тэрээн дээрэ «Сурхарбаан-94» гэжэ бэшэгдэнхэй. Трибунануудай ара талаар һолонгын үнгэ буляалдаһан спортын тугууд, һэбшээ һалхинда далбан нами зана. Эдэ бүгэдэ буряад арадай ёһо заншалай, угай наадануудай, һорилгэ мүрысөөнүүдэй һэргээгдэжэ байһые гэршэлнэ. Буряад орондо ажаһуудаг арадуудай хани барисаанай, харилсаа холбооной бата бэхи байһые харуулна.

Энэ үдэр бүрхэг, бороотой байба. Эртэ үглөөнөө хойшо хүнгэн машинануудаг автобусууд Дээдэ-Онгостой ооде шуумайлдаба. Сэхыень хэлэхэдэ, мүнөөнэй хүшэр сагаа дулдыдан, хүнүүд тиимэшье олоороо сугларбагүй. Зүгөөр энэ ушар һайндэртэ нүлөөлжэ шадаагүй.

Үглөөнэй 11 саг. Ирагуу һайхан аялга хүгжэм сонностоно. Россин Федерацийн габьята артист Болот Бороев, оперно театрай залуу артист Шагдар Зондуев гэгшэд һайндэрэй зула-гал нооообо. «Лотос» ансамблиин зургаан басагад уян нугархай хатар наадаараа сугларагшадые халуунаар амаршалаа.

Спортсменүүдэй параджагсаал эхилбэ. Спортын габьята мастернууд Велингтон Баранников, Клим Олзоев, уласхооронды классай спортын мастернууд Геннадий Манжуев, Сергей Леонов, Светлана Теслева, Александр Деханов болон бусад жагсаалай манлайда дабшана.

Парадые хүтэлбэрилэгшэ— Буряадай багшанарай институтай кафедрые даагша, педагогикын эрдэмэй кандидат, бүхэсоюзна категориин судьа Владимир Балдаевай элидхэнэнэй һүүлээр Физическэ культура ба спортын талаар Буряад Республикын гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ, Верховно Соведэй арадай депутат В. Ч. Цыренжапов амаршалгын үгэ хэлэжэ, Сурхарбаанай һайндэрые нээгээ.

Мэнэ һаяхан Индонезиин Бали арал дээрэхи Денпасар хотодо хүсэ шадалаа гаргалгын гурбан зүйлөөр үнгэргэдэһэн дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ илалта туйлажа, залуушуулай дундаһаа дэлхэйн чемпион болоһон уласхооронды классай спортын мастер Светлана Теслева тренер Александр Деханов-таяа хамта Сурхарбаанай туг үргэбэ.

Удаань Буряад Республикын Верховно Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо Р. Б. Гармаев үгэ хэлэжэ, зунай найр наадана хабаадагшадые халуунаар амаршалһан байгаа. Сурхарбаан хадаа буряад арадай заншалта һайндэр болоно. Тиин мүнөө тэрэ манай республикын дэбисхэр дээрэ ажаһуудаг бүхы арадуудай һайндэр болонхой. Эгээл тиимэһээ мүнөөдэр олон тоотэ арадуудай түлөөлэгшэд зунай найрта хабаадажа байна бшуу. Буряад Республикын Президентые, Арадай Хуралай депутадуудые һунгаха һунгалта һаяхан дүүрэбэ. Энэ һунгалтын дүнгүүдээр Леонид Васильевич Потапов республикын түрүүшын Президентөөр һунгагдаа. Заншалта сурхарбаанда хабаадажа байһан бүхы хүнүүдтэ Леонид Васильевич амаршалга хүргоод, һайн һайханиие хүсэбэ гэжэ тэрэ үгынгоо түгэсхэлдэ дамжуулба.

Буряадай арадай артист Дамба-Дугар Бочиктоев бүхын соло гүйсэдхөө. Залуу дуушан Шагдар Зондуев Анатолий Андреевэй «Буряад ороной магтаалые» уянгата һайханаар дуулажа, альга ташалгаар уттагдаа.

Эдэнэй удаа «Магтаал», «Тоонто», «Арюун гоохон», Дымбрыловтэнэй гэр бүлын, муи «Забайкальские зори», «Забава» гэжэ ансамблиуудай артистнууд бэлиг шадабаряа сугларагшадта бэлэглэбэ.

Россин Федерацийн габьята артист Болот Бороев поэт Г. Чимитов композитор А. Андреев хоёрой зохёоһон «Хани нүхэд» гэжэ дуурэ гоё һайханаар гүйсэдхэһэн байха юм.

БҮХЭ БАРИЛДААН хадаа Сурхарбаанай гол зүйл болодог. Гэбэшье байгша ондо манай республикын аймагуудай, Улаан-Үдэ хотын бэлигтэй бэрхэ слохон барилдаашадай хабаадаагүй байһаниинь хадагламаар. Энэ талаар спортын бүлгэмүүд болон клубуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд болон тренерүүд һанамжануудаа хэлэхэ зэргэтэй.

60 килограммай шэгнүүртэ 8 хүн сугларраа. Эндэ Хурамхаанай аймагые түлөөлөн Олег Субботин бултан соohоо шалгаржа, түрүү һуури эзэлбэ. «Динамо» бүлгэмэй барилдаашан Юрий Партихеев— мунгэн, Тунхэнэй бүхэ Аркадий Комиссаров хүрэл медаляар шагнагдаһан байха юм.

70 килограммай шэгнүүртэ ороидоол гурбан хүн байба. Зэдэһээ ерэһэн спортын мастер Владимир Хандажанов түрүүшын дүхэриитэ Баргажанай бүхэ Владимир Базаровые диплэжэ, чемпион болобо.

82 килограмм. Эндэ гол түлөб Советскэ районой түлөөлэгшэ Баяр Жаргалов, Баргажанһаа Солбон Эрдыниев, Хурамхаанай аймагһаа ерэһэн Виктор Гармаев гэгшэдэй хоорондо һонирхолтой, шэнга тэмсэл болобо. Б. Жаргалов илажа, энэ шэгнүүртэн соohоо булюу байһалаа гэршэлэ.

Зэдын аймагай Цагаатын дунда һургуулийн физкультурын багша, Россин спортын мастер Цыден-Дамба Аюшеев энэ жэлэй зунай найрта аймагайнгаа чемпионой нэрэ зэргэдэ арбан зуралэгшэ Мүнхэ Дашинимаев 65 килограммай шэгнүүртэ түрүү һуури эзэлээ. Кабанскын аймагһаа ерэһэн Эдуард Золотарев хүндэ шэгнүүртэн соohоо шалгарса.

Гиир үргэгшэдэй дундаһаа абсолютна чемпионые элируулгэдэ СССР-эй болон Россин чемпион, энэ жэлдэ дэлхэйн Һубогта хүртэһэн уласхоорондын классай спортын мастер Сергей Леонов хоёр нүүдэй хоёр гиирые хоёр гараараа 101 дахин түлхин үргэжэ, бусадһаа һураггүй булюу байһаа харуулаа. Тиигэжэ С. Леонов һүүлэй дэлоон жэлэй хугасаа соо абсолютна чемпион болобо.

ҺУР ХАРБААН. Эрьи гурбан нааданай энэ зүйлоор хёрхо мэргэнээ туршалсахаа республикын аймагуудһаа ерэһэн һур харбаншад урда үдэрьнь мүрысөөнэй байгаа. Эдэнэр 50, 40, 30 метрэй зайнуудта мүрысөжэ, һур харбалгада дуратайшуулай анхарал татаһаниинь һайшаалтай.

Эхэнэрүүдэй дундаһаа Загарайн аймагай Надежда Домышева, Улаан-Удын хүүгэдэй спортын һургуулиин тренер Софья Халудорова, Эржена Ванчикова гурбан түрүү һуури булаалдажа ороно. Эндэ Надежда Домышева дүн хамта 120 очко абажа, түрүү һуури эзэлбэ. Нүгөөдэ хоёрьнь эрхимлэгшэһээ 4—10 очкогоор гэгдэжэ, удаадахи һууринуудта гараа.

Эрэшүүл соohоо Леонид Халудэров, Дмитрий Бобков, Доржи Черников гэгшэд эрхимлэбэ. Түрүүшын үдэрэй дүнгоор Буряад Республикын профсоюзуудай спортын бүлгэмэй команда 132 очкотойгоор түрүү һуурида гараһан байгаа. Командын гэшүүд Александр Хамнагдаев, Дмитрий Бобков, Алексей Гармаев гэгшэд мэргэнээр харбажа, командаяа түрүү зэргэдэ гаргажа шадаа ха юм. «Динамо» бүлгэмэй, Баргажанай аймагай команданууд хоёрдохи, гурбадахи һуури эзэлһэн байна.

Үглоодэрьнь эдэнэрэй дунда түгэсхэлэй мурысоон болобо. Үглоонһоо ороһон бороогой үедэ, секундын 10—15 метр хүсэтэйгөөр һалхилжа, бай харбагшадта һаалта хээ. Тиигэжэ эдэнэр хэлэн удаа годлинуудаа хиидэ табижа, голхорхо баатай болюо. Спортсмен бүхэн арба-арбан годлёор 50 метрһөө бай харбаха байгаа. Тиихэдээ үсөөн очкэнуудые абажа, урмаа хухарха юм. Эхэнэрнүүдэй дундаһаа Софья Халудорова 88 очко абажа, чемпионой нэрэ солодо хүртэһэндөө аргагүй баясаа бэлэй. Юуб гэхэдэ, түрүүшьи үдэр эрхимлэһэн Надежда Домышева эрхимлэгшэһээ 17 очкогоор гэгдэжэ, гурбадахи һуури эзэлбэ бшуу. Эржена Ванчикова хоёрдохи һуурида гараа.

Эрэшүүл соohоо профсоюзуудай спортын бүлгэмэй тренер Александр Хамнагдаев, «Динамо» бүлгэмэй Доржи Черников, Дмитрий Бобков гэгшэд шалгарба. Спортын ветерануудай дунда үнгэргэгдэһэн мурысөөндэ республикын олон удаа чемпион ябаһан спортын мастер Д-Н. Р. Эрдыниев түрүүлжэ гараа. Удаадахи хоёр һуурине Иваргын аймагай түлөөлөгшэд В. Д. Бардуев В. Н. Гармаса хоёр эзэлһэн байна.

Һайндэрэй һүүлшын программа — агта хүлэгүүдэй хурданаан үдэрэй нэгэ часһаа боложо, сугларагшадые хужарлуулаа.

— Гурбан зэргэлээ морид 1600 метрэй зайда урилдахань. Энэ урилдаанда эрхимлэжэ гараһан хүлэгүүдые жолоодогшодо Буряад Республикын Министрнүүдэй Соведэй шан барюулагдаха юм. Эндэ ямар аймагай хүлэгүүд түрүүлэгшэ ааб, хужарлан харахыет, най урнабди,— гэзд микрофоноор сонностою.

Мухар-Шэбэрэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Магистр, Водопад, Успех, Буряадай гүрэнэй конюшниин хүлэгүүд Трактир, Рулевик, Добротный гэжэ нэрэтэй азарганууд урилдаанда гаранхай, хойно хойноohоо һубарилдан харгыгаар табилуулжа мэдэнэ. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хүлэгүүд түрүүлжэ эхилһэн аад, нэгэ зэргэлээ морининь хирэжэ, командаяа урагшагүйдүүлнэ. Эндэ гүрэнэй конюшниин моридые һорин һургадаг Федор Добосовой жолоодоһон хүлэгүүд зайгаа түрүүлэн гаталжа, шанда хүртэбэ.

Удаадахи эзэлжээндэ республикын аймагуудай ажахынуудһаа урилдаанда ерэһэн морид 1600 метрэй зайда хурдан солбоноо туршалсаба. Гурбан наһатай моридой дундаһаа Амгалан Раднаевай жолоодоһон Яруунын аймагай Үльдэргын ажахын Порох азаргада хүрэжэ урилдаха хүлэг үгы байбал даа. Хурдан хүлэгые жолоодоһон Раднаевта

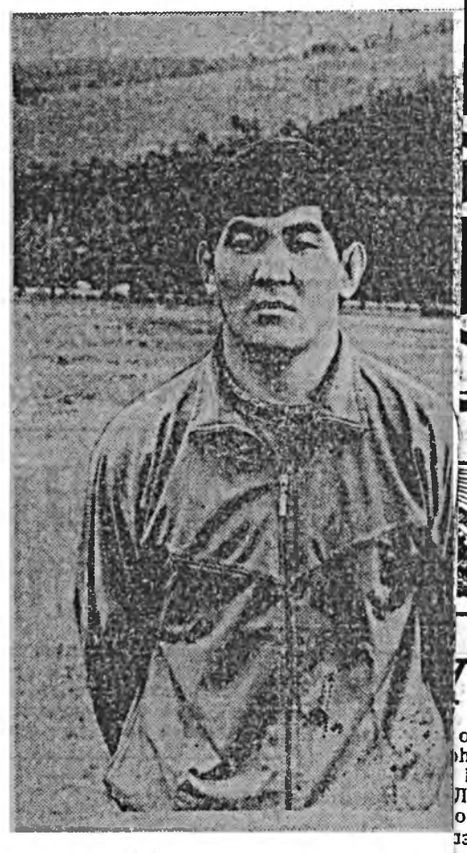

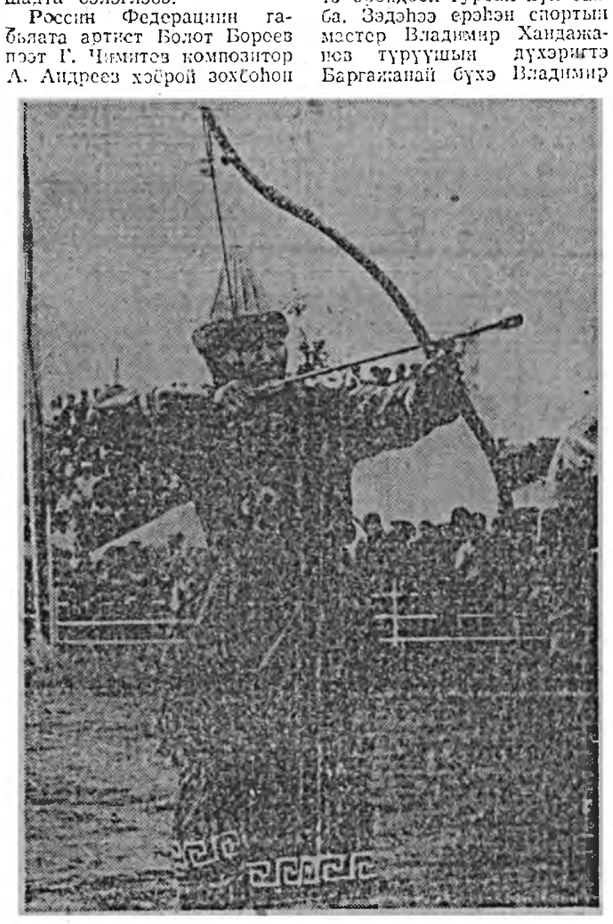

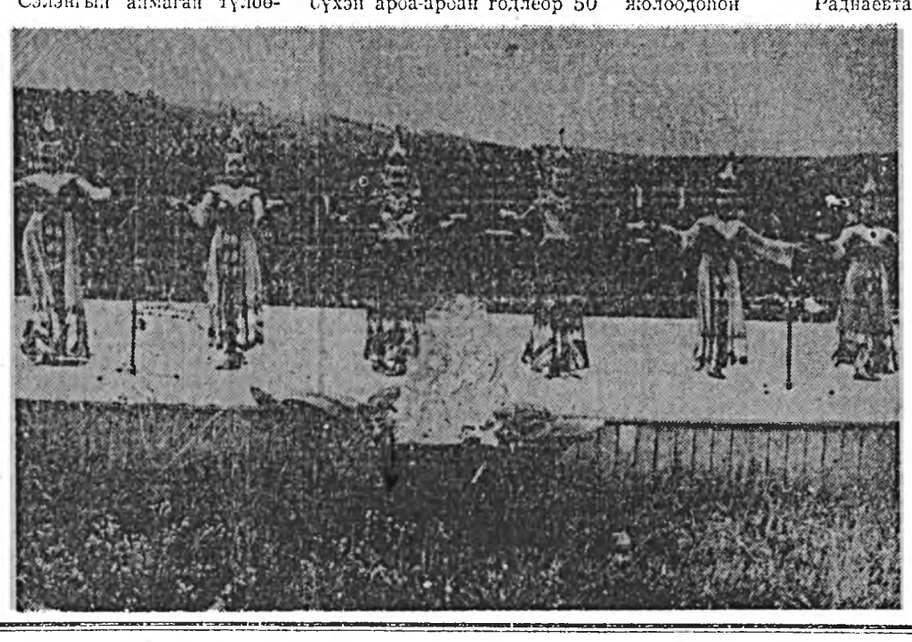

Редактор Ц. Б. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ.
РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: ДАШЕЕВА Г. Х., ДОНДОГОЙ Ц. Ц., ЖИГЖИТОВ Б-М. Ж. (харюусалгата секретарь), ЦИМАЕВ П. Н. (редакторай орлогшо), ОЧИРОВ С. Д., РИНЧИНОВ С. Д. (редакторай орлогшо), ТОКТОХОЕВА В. Э.

Эмхидхэн байгуулагшад—Буряад Республикын Верховно Совет, Буряад Республикын Министрнуудэй Совет
Бүгэдэ буряадай үндэһэн соёлой эблэл болон редакцийн ажалша коллектив.

Манай адрес:
670000, Улаан-Удэ, Каландаришвилийн үйлсэ, 23, «Буряад үнэн» газетын редакци.

Редакцийн телефонууд: редакторай—2.50.96, прием ный — 2.54.54, редакторай орлогшоноров — 2.68.08, 2.62.62, харюусалгата секретарийн—2.50.52, секретариадай—2.66.76, тэһагууд: нийтын-политическэ—2.55.97 (даагшань), 2.61.35, 2.56.23, социально-экономическа— 2-64-36 (даагшань), 2-63-86, 2-67-81, 2-61-35, соёлой, эрдэмэй болон һургуулинуудай 2-60-21 (даагшань), 2-57-63, олонлитын хүдэлмэрийн ба мэдээсэлэй—2-54-93 (даагшань), 2.34.05, 2.69.58; оршуулгын—2.60.91; корректорнуудэй—2.33.61, хэблэлдэ бэлдэгшэдэй—2.35.95. Манай корреспондентнүүд: Агинскда—3.42.19, Закаменскда—30.61.
Буряад Республикын Министрнүүдэй Соведэй хэблэлэй телефонууд: директор — 2.49.94, бухгалтери — 2.23.67, вахта—2.56.62.

Газетэ хэблэлэй 2 хүүдэһэн хэмжээтэй. Индекс 50901. Хэһэг 4.526.
Стереотипта гушаагдаһан саг. 19.00

Буряад Республикын республиканска типографида газетэ хэблэгдэв. Директорэйнь телефон: 2.40.45.
Мүн 69-дэхи номертоогоор бүрилдэгдэ абтанхай. Заказ 127.